

Brusel 8. června 2018
(OR. en)

9865/18

**Interinstitucionální spis:
2018/0224 (COD)**

RECH 272
COMPET 421
IND 156
MI 436
EDUC 245
TELECOM 170
ENER 224
ENV 413
REGIO 38
AGRI 271
TRANS 248
SAN 181
CADREFIN 79
CODEC 998
IA 189

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	7. června 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 435 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 435 final.

Příloha: COM(2018) 435 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 7.6.2018
COM(2018) 435 final

2018/0224 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví
pravidla pro účast a šíření výsledků**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Důvody a cíle

Návrh programu „Horizont Evropa“ je plně v souladu s návrhem Komise na příští dlouhodobý rozpočet Unie na období 2021 až 2027, s prioritami Komise, jak jsou stanoveny v její agendě pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu, a s celosvětovými politickými prioritami (cíle udržitelného rozvoje). Je výrazem podpory pro agendu Unie pro období po roce 2020, jak bylo dohodnuto v Římském prohlášení ze dne 25. března 2017.

Tento návrh vychází z předpokladu, že výzkum a inovace plní priority občanů, zvyšují produktivitu a konkurenceschopnost Unie, mají zásadní význam pro zachování našeho socioekonomického modelu a hodnot a nabízejí řešení umožňující zvládat problémy systematictější způsobem.

Balíček programu Horizont Evropa tvoří návrhy na:

1. rámcový program pro výzkum a inovace s názvem „Horizont Evropa“, včetně stanovení jeho pravidel pro účast a šíření výsledků (podle Smlouvy o fungování Evropské unie – dále jen „SFEU“),
2. zvláštní program za účelem provedení programu Horizont Evropa (SFEU),
3. program pro výzkum a odbornou přípravu v rámci Smlouvy o Euratomu, který doplňuje program Horizont Evropa a související
4. posouzení dopadů a právní finanční výkazy.

Navrhuje se zvláštní program pro obranný výzkum, který má být zaveden nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) .../..., kterým se zavádí Evropský obranný fond na období 2021–2027.

Balíček slučuje dva stávající právní akty (rámcový program a pravidla pro účast a šíření výsledků) do jediného právního aktu a zároveň provádí řadu zlepšení z hlediska zjednodušení.

Program Horizont Evropa zejména posílí vědeckou a technologickou základnu Unie s cílem pomoci zvládnout hlavní celosvětové výzvy naší doby a přispět k dosažení cílů udržitelného rozvoje. Program zároveň zvýší konkurenceschopnost Unie, včetně konkurenceschopnosti jejích odvětví. Program Horizont Evropa pomůže plnit strategické priority Unie a podpoří rozvoj a provádění politik Unie. V rychle se měnícím světě úspěch Evropy stále více závisí na její schopnosti přeměnit vynikající vědecké výsledky na inovace, které mají skutečný pozitivní dopad na naši ekonomiku a kvalitu života, a vytvořit nové trhy s kvalifikovanějšími pracovními místy.

Aby dosáhl tohoto cíle a navázal na úspěch svého předchůdce, program Horizont Evropa pokračuje v podpoře celého cyklu výzkumu a inovací integrovaným způsobem.

Je zachována zásada jediného souboru pravidel pro účast a šíření výsledků, přičemž tento návrh bude dalším zlepšením těchto pravidel.

Tento návrh stanoví den použitelnosti na den 1. ledna 2021 a je předkládán Unii 27 členských států v souladu s oznámením Spojeného království o jeho záměru vystoupit z Evropské unie a Euratomu na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii, které Evropská rada obdržela dne 29. března 2017.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Rámcový program je klíčový program Unie na podporu výzkumu a inovací od konceptu až po zavedení na trh. Jeho cílem je doplnit vnitrostátní a regionální financování. Rámcový program již poskytl jedinečnou evropskou přidanou hodnotu v podobě podpory konkurence a spolupráce pro nejlepší vědecké poznatky a inovace na celém kontinentu. V důsledku toho došlo k vědeckým průlomům, zosílené konkurenceschopnosti a řešení společenských výzev. Nově navrhovaný rámcový program Horizont Evropa bude usilovat o ještě větší vliv, než jaký měl současný program Horizont 2020, který je široce uznávaným přínosem k dosažení evropských cílů. Rychle se vyvíjející povaha výzkumu a inovací v kontextu globální konkurence činí veřejnou podporu výzkumu a inovací důležitější než kdy jindy, a to zejména na úrovni Unie, kde její přidaná hodnota je nesporná. Tento návrh je plně v souladu s agendou Komise pro výzkum a inovace, včetně hlavního cíle investovat 3 % HDP Unie do výzkumu a vývoje, jakož i se sdělením „Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – šance Evropy utvářet svoji budoucnost“ (příspěvek Evropské komise k neformálnímu setkání vedoucích představitelů ve dnech 16.–17. května 2018).

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je plně v souladu se stávajícími politikami Unie. Program Horizont Evropa byl vytvořen s ohledem na současné priority Komise, politiku rozpočtu zaměřeného na výsledky (která vyžaduje, že výdajové programy Unie musí – více než kdy jindy – zhodnotit vynaložené finanční prostředky), provádění agendy 2030 v oblasti udržitelného rozvoje, provádění globální strategie Unie a na návrh Komise na příští dlouhodobý rozpočet Unie.

V oblastech jako je zdravotnictví, digitální technologie, průmyslová transformace, demokratické společnosti podporující začlenění, přírodní zdroje, energetika, mobilita, životní prostředí, potraviny, nízkouhlíková ekonomika, vesmír a bezpečnost, jsou výzkum a inovace zásadní pro úspěšné plnění priorit Unie: zejména pracovní místa a růst, jednotný digitální trh, energetická unie a opatření v oblasti klimatu. Výzkum a inovace představují základ produktivity a konkurenceschopnosti vyspělé ekonomiky, jako je ekonomika Unie.

Investice do výzkumu a inovací budou doplňovat a vzájemně posilovat investice dalších programů Unie. Výsledky výzkumu a inovací budou využívány v součinnosti s dalšími programy Unie na podporu jejich zavádění na vnitrostátní a regionální úrovni, a tím maximalizovat evropský inovační potenciál. Budou doplněny účinnými komunikačními a osvětovými kampaněmi v oblasti výzkumu a inovací se zaměřením na širokou veřejnost. Komplementarita a součinnost v oblasti podpory a využívání výsledků výzkumu a inovací v celém dlouhodobém rozpočtu Unie budou maximalizovány prostřednictvím procesu strategického plánování výzkumu a inovací, který bude dostatečně flexibilní, aby Komise a orgány Unie mohly rychle reagovat na naléhavé potřeby a nové priority.

Návrh je rovněž plně v souladu s přístupem uplatňovaným v rámci procesu evropského semestru koordinace hospodářské politiky. Tato propojení by měla být zachována a posílena, a to v návaznosti na příslušné příspěvky již poskytnuté v rámci programu Horizont 2020 na

podporu strukturálních reforem s cílem zlepšit kvalitu a účinnost vnitrostátních výzkumných a inovačních systémů na třech úrovních: za prvé, prostřednictvím značných investic do vědeckého a technologického výzkumu a inovací; za druhé tím, že podnikatelské prostředí bude vstřícnější vůči inovacím a méně skeptické vůči rizikům; a za třetí tím, že zajistí, aby evropští občané získali podporu během rychlého a pro některé neklidného přechodu poháněného inovacemi, digitalizací a globálními megatrendy, jako je například umělá inteligence a oběhové hospodářství.

Akce programu by měly sloužit k tomu, aby přiměřeným způsobem reagovaly na selhání trhu nebo neoptimální investiční situace, aniž by docházelo k duplikování nebo vytlačení soukromého financování, a měly by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu. Tím se zajistí jednotnost akcí programu a pravidel EU pro státní podporu a zabrání nepřiměřenému narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Program Horizont Evropa je založen na hlavách Smlouvy o fungování Evropské unie „Průmysl“ a „Výzkum a technologický rozvoj a vesmír“ (články 173, 182, 183 a 188).

Vzhledem ke své silné podpoře inovací je zvláštní program, kterým se provádí program Horizont Evropa, nyní založen na hlavách Smlouvy o fungování Evropské unie „Průmysl“ a „Výzkum a technologický rozvoj a vesmír“ (články 173 a 182), protože jde o zvláštní program obranného výzkumu (*ibid*).

Evropský inovační a technologický institut (dále jen „EIT“) vychází z hlavy „Průmysl“ a bude i nadále financován z finančního příspěvku z programu Horizont Evropa.

Návrh programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu je založen na článku 7 Smlouvy o Euratomu.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Unie má sdílené (paralelní) kompetence v této oblasti na základě čl. 4 odst. 3 SFEU. Aby bylo možné řešit problémy, kterým Evropa v současné době čelí, musí Unie investovat do výzkumu a inovací s cílem dosáhnout úspor z množství, rozsahu a rychlosti. Činností v oblasti výzkumu a inovací financované Unií znamenají prokazatelný přínos ve srovnání s vnitrostátní a regionální podporou pro výzkum a inovace: vytvářejí kritické množství pro řešení globálních výzev, posilují vědeckou excelenci Unie prostřednictvím konkurenčního financování, vytvářejí přeshraniční, víceoborové sítě, posilují lidský kapitál, strukturují vnitrostátní výzkumné a inovační systémy, zvyšují konkurenceschopnost Unie, a vytvářejí nové tržní příležitosti.

• Proporcionalita

Opatření na úrovni Unie umožní nadnárodní spolupráci a celosvětovou soutěž pro zajištění výběru nejlepších návrhů. To zvyšuje úroveň excelence a zajišťuje viditelnost předního výzkumu a inovací, ale zároveň podporuje nadnárodní mobilitu a přitahuje ty nejlepší talenty. Program na úrovni Unie má nejlepší předpoklady pro to, aby na sebe vzal vysoce rizikový a dlouhodobý výzkum a inovace, tím sdílel riziko a vytvářel šířku záběru a úspory z rozsahu,

kterých by jinak nebylo možné dosáhnout. Bude usilovat o propojení s vnitrostátními iniciativami, a to zejména v oblasti inovací.

Stejně tak může mobilizovat další veřejné a soukromé investice do výzkumu a inovací; přispívat k dalšímu posílení evropského výzkumného a inovačního prostředí a zrychlit uvádění na trh a šíření inovací. Programy na úrovni Unie mohou rovněž podporovat tvorbu politik a cíle politik.

Navrhovaná opatření nejdou nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů Unie.

- **Volba nástroje**

Stejně jako v minulosti má právní akt podobu nařízení, protože vytváří práva a povinnosti pro příjemce závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech Unie a v zemích přidružených k rámcovému programu.

3. VÝSLEDKY ZPĚTNÝCH HODNOCENÍ, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post / kontroly účelnosti stávajících právních předpisů**

Rámcové programy Unie vytvořily významné a dlouhodobé dopady, jak bylo prokázáno na základě následných hodnocení od zahájení investování Unie do výzkumu a inovací v roce 1984.

Tento návrh je postaven na zpětné vazbě od zúčastněných stran, výsledcích průběžných hodnocení současných programů, hodnocení *ex post* předchozích programů a prognostických činností.

Ve sdělení o průběžném hodnocení programu Horizont 2020 je určeno několik oblastí pro zlepšení. Kromě hloubkové analýzy byly výsledky průběžného hodnocení programu Horizont 2020 založeny na rozsáhlé zpětné vazbě zúčastněných stran a strategických doporučeních nezávislé skupiny na vysoké úrovni pro maximalizaci dopadu programů EU v oblasti výzkumu a inovací (dále jen „Lamyho skupina na vysoké úrovni“). Stručně řečeno, tyto závěry by se daly shrnout takto:

- a) pokračovat ve zjednodušení;
- b) podporovat průlomové inovace;
- c) vytvářet větší dopad zaměřením se na mise a zapojení občanů;
- d) zvyšovat součinnost s ostatními unijními programy financování a politikami;
- e) posilovat mezinárodní spolupráci;
- f) posilovat otevřenost a
- g) racionalizovat strukturu financování.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Prostřednictvím otevřených konzultací si Komise vyžádala zpětnou vazbu týkající se klíčových prvků návrhu programu Unie pro výzkum a inovace po roce 2020. Výsledky těchto

konzultací byly podkladem pro posouzení dopadů pro tento program a pomohly k vypracování tohoto právního návrhu.

Konzultace probíhaly v různých obdobích, aby se zajistilo systematické zohlednění názorů zúčastněných stran při navrhování a formulování programu Horizont Evropa. V zájmu zohlednění různých informačních potřeb konzultace zahrnovaly konference a akce zúčastněných stran, jakož i expertní skupiny, workshopy, setkání a semináře a analýzy stanovisek.

Podporu výzkumu a inovací v Unii označilo jako nejdůležitější výzvu politiky 97 % respondentů otevřené veřejné konzultace na bázi klastru k příštím dlouhodobému rozpočtu Unie v oblastech investic, výzkumu a inovací, malých a středních podniků a jednotného trhu.

Klíčová sdělení zúčastněných stran lze shrnout následovně:

- Struktura tří pilířů programu Horizont 2020 by měla být zachována, i když je zapotřebí lepší propojení mezi pilíři;
- Úspěšné režimy pro jednotlivé výzkumné pracovníky (ERV, MSCA) potřebují vyšší rozpočty;
- Granty by měly zůstat hlavním modelem financování, případně doplněné zvláštními finančními nástroji;
- Podpora by měla být poskytnuta na činnosti, které přispívají k šíření či sdílení excelence;
- Společné projekty menšího rozsahu jsou důležité pro rozšíření účasti;
- Mise mají všechny charakteristické znaky cesty vpřed přinášející dopady;
- Občané by měli být více zapojeni do rámcového programu;
- Evropská rada pro inovace by měla být evropským akcelerátorem inovací;
- Existuje potřeba posílit mezinárodní spolupráci v zájmu zvládnutí globálních výzev;
- Údaje a poznatky získané z projektů financovaných Uníí by měly být přístupné všem;
- Existuje patrná potřeba zjednodušit výzkumné a inovační prostředí;
- Součinnost s dalšími programy Unie se dosahuje obtížně, ale je nutná;
- Je třeba posílit proces plánování výzev a misí;
- Snaha o zjednodušení musí pokračovat a
- Schopnost změřit dopad a informovat o něm má klíčový význam.

• **Externí odborné konzultace**

Komise externí odborné konzultace široce zohlednila. To se týká zejména doporučení a závěrů skupiny na vysoké úrovni pod vedením Pascala Lamy, které byly předloženy ve zprávě *„LAB – FAB – APP: Investování do budoucnosti Evropy, jakou chceme, zpráva nezávislé skupiny na vysoké úrovni pro maximalizaci dopadu výzkumných a inovačních programů EU“*, která byla přijata v červenci 2017.

Skupina inovátorů na vysoké úrovni Evropské rady pro inovace byla zřízena v lednu 2017 a pověřena podporou Evropské komise při rozvoji Evropské rady pro inovace. Zpráva *„Evropa je zpět: Urychlení průlomových inovací“* se čtrnácti doporučeními byla přijata v lednu roku 2018.

V návaznosti na doporučení obsažená ve zprávě Lamy o misích byli jmenováni externí experti, aby Komisi poskytovali poradenství ohledně přístupu založeném na misích. V únoru 2018 profesorka Mariana Mazzucato předložila zprávu *„Cílený výzkum a inovace v Evropské*

unii – metoda řešení problémů na posílení inovačního růstu“¹, v níž doporučila pět klíčových kritérií pro výběr misí na unijní úrovni.

Kromě toho strategická skupina na vysoké úrovni pro průmyslové technologie pod vedením profesora Jürgena Rüttgerse navrhla nové vymezení klíčových základních technologií a vydala doporučení pro způsoby, jak maximalizovat jejich příspěvek k růstu podporujícího začlenění a demokracii, prosperitě, větší rovnosti a lepší zaměstnanosti.

Rozsáhlý seznam zpráv skupin na vysoké úrovni a studií je uveden v příloze k posouzení dopadů.

Posouzení dopadů

Tento návrh se opírá o posouzení dopadů. Stanovisko Výboru pro kontrolu regulace bylo „kladné, avšak s výhradami“, a doporučilo lépe popsat i) rovnováhu mezi pilíři programu, ii) odůvodnění a přidanou hodnotu ERI a misí v oblasti výzkumu a inovací a iii) racionalizované prováděcí mechanismy².

V globální konkurenceschopné ekonomice, která je stále více založená na znalostech, určují výzkum a inovace produktivitu a konkurenceschopnost vyspělé ekonomiky, jakou je ta evropská: přibližně dvě třetiny hospodářského růstu v Evropě v posledních desetiletích podnítily inovace. Jsou hybnou silou a podporují tvorbu nových a lepších pracovních míst a rozvoj činností intenzivně využívajících znalosti, které představují více než 33 % celkové zaměstnanosti v Evropě. Evropa musí udržitelným způsobem zachovat a dokonce zvýšit své technologické, průmyslové a inovační kapacity ve strategických oblastech, na nichž je založena naše společnost, hospodářství a mezinárodní závazky.

Je třeba udělat více pro stimulaci rozsáhlých inovací v Evropě, což je základem pro zachování socioekonomického modelu Evropy a evropských hodnot. Očekávané dopady pokračování programu byly analyzovány v posouzení dopadů. Ve srovnání s probíhajícím programem se očekává, že program Horizont Evropa přinese:

- **nové znalosti a technologie ve větším rozsahu, které budou podporovat vědeckou excelenci a budou mít významný vědecký dopad.** Program bude i nadále usnadňovat přeshraniční spolupráci mezi špičkovými vědci a inovátory a umožní nadnárodní a meziodvětvovou koordinaci mezi veřejnými a soukromými investicemi do výzkumu a inovací. Program Horizont 2020 již přilákal nejlepší světové výzkumné instituce a výzkumné pracovníky, podpořil 340 000 výzkumných pracovníků a vytvořil kvalifikovaný lidský kapitál v Evropě. Vědecké publikace vypracované v rámci programu Horizont 2020 jsou na světové úrovni (jsou citovány více než dvakrát častěji, než je světový průměr) a přispěly k zásadním průlomovým vědeckým objevům,
- **pozitivní účinky na růst, obchod a investiční toky** a na vytváření kvalitních pracovních míst a mezinárodní mobilitu výzkumných pracovníků v rámci Evropského výzkumného prostoru. Předpokládá se, že program po dobu 25 let zvýší HDP v průměru o 0,08 % až 0,19 %, což znamená, že každé investované euro může za stejné období potenciálně generovat výnos až 11 eur HDP. Dále se očekává, že v „investiční fázi“ (2021–2027) unijní investice do výzkumu a inovací dle odhadů

¹ https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22_en

² Podrobná analýza způsobu, jakým byla tato doporučení zohledněna, je přiložena k posouzení dopadů.

přímo vytvoří až 100 000 pracovních míst v oblasti výzkumných a inovačních činností. Hospodářská činnost na základě programu by mohla podpořit nepřímý zisk ve výši až 200 000 pracovních míst v období 2027–2036, z čehož 40 % budou vysoce kvalifikovaná pracovní místa,

- **významný sociální a environmentální dopad.** Tento dopad vznikne šířením, využíváním a přijímáním vědeckých výsledků a jejich přeměnou na nové produkty, služby a postupy, které pak pomohou úspěšně plnit cíle politiky, jakož i přispívat k sociálním a ekologickým inovacím.

Tyto dopady znamenají, že **potenciální náklady na ukončení unijního programu pro výzkum a inovace (tj. náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu) jsou významné.** Ukončení programu by mohlo vést ke snížení konkurenceschopnosti a růstu (ztráta HDP ve výši až 720 miliard EUR po dobu 25 let³), prudkému snížení soukromých a vnitrostátních investic, které jsou v současné době mobilizovány společnými investicemi na unijní úrovni a značným ztrátám v oblasti sociálních, environmentálních a ekonomických dopadů.

Kromě toho nový program dále zjednoduší pravidla, zvýší právní jistotu a sníží administrativní zátěž pro příjemce a správce programu.

- **Zjednodušení**

Zjednodušení má zásadní význam pro dosažení cílů programu Horizont Evropa. S cílem získat nejlepší výzkumné pracovníky a nejvíce inovativní podnikatele musí být administrativní zátěž související s účastí omezena na minimum.

Hlavní prvky zjednodušení, které jsou z větší části uvedené v pravidlech pro účast a šíření, jsou (další podrobnosti jsou uvedeny níže):

- **kontinuita** zjednodušujících opatření uplatňovaných v rámci programu Horizont 2020, která účastníci ocenili, jako je například programová struktura tří pilířů, jednoduchý model financování a portál pro účastníky,
- **zjednodušení struktury financování:** zjednodušil se např. přístup k partnerství tím, že byly zavedeny pouze tři typy a stanoven jasný soubor kritérií pro jejich výběr a provádění s cílem zajistit, že budou přispívat k obecným a specifickým cílům programu Horizont Evropa,
- **další zjednodušení současného systému úhrady skutečných nákladů**, zejména pokud jde o náklady na zaměstnance,
- **širší přijetí běžných účetních postupů příjemců**, zejména pokud jde o interní fakturování a služby, které by se vztahovaly i na ekvivalent velkých výzkumných infrastruktur v rámci programu Horizont 2020,
- **zvýšené využívání zjednodušeného vykazování nákladů**, jak je stanoveno v novém finančním nařízení, zejména financováním projektů paušálními částkami v příslušných oblastech a s přihlédnutím ke zkušenostem získaným z pilotního projektu v rámci programu Horizont 2020,
- **zvýšené křížové spoléhání se na audit** s cílem snížit auditní zátěž pro příjemce, kteří se účastní několika programů financování Unie,
- **rozšíření účastnického záručního fondu (přejmenovaného na „vzájemný pojišťovací mechanismus“)** na příjemce jakéhokoli přímo spravovaného programu

³

Na základě modelu NEMESIS, který odpovídá maximálnímu dopadu programu.

Unie a na akce, na něž se nevztahuje fond v rámci programu Horizont 2020 (iniciativy podle článku 185),

- přijetí **pečeti excellence**, na jejímž základě mohou návrhy získat podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu⁴ nebo Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova,
- zachování **klíčových prvků hodnocení návrhu** a výběrového řízení ve všech částech programu Horizont Evropa. V závislosti na rozsahu výzev se však bude usilovat o širší spektrum odborných znalostí, včetně odborných znalostí skupin uživatelů a organizací občanské společnosti⁴. Novinkou přístupu založeného na misích bude posuzování excellence a dopadu, které se provádí nejen na úrovni jednotlivých návrhů, ale je rozšířeno i na posouzení toho, v jaké míře do sebe vynikající návrhy zapadají jako portfolio. Zatímco hlavní zásady jsou stanoveny předem v pravidlech, další podrobnosti o uplatňování kritérií pro udělení v závislosti na cílech výzev a nástrojů jsou uvedeny v pracovních programech (např. aspekty, které se mají zohlednit při postupech hodnocení).

Kromě základních právních aktů v rámci programu Horizont Evropa budou podniknuty kroky ke zjednodušení provádění programu počínaje vzorovými grantovými dohodami, které budou zahrnovat všechny postupy, dokumentaci, kontaktní místa, podpůrné služby a informační systémy, jež dále zmírní administrativní zátěž pro účastníky a urychlí postup udělování. Komise bude tyto zdokonalené prováděcí nástroje rozvíjet po konzultaci se zúčastněnými stranami souběžně s legislativním procesem.

- **Základní práva**

Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočet všech návrhů je uveden v běžných cenách. Komise může na základě analýzy nákladů a přínosů při provádění programu Horizont Evropa i nadále využívat výkonné agentury.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise může na základě výsledku povinné analýzy nákladů a přínosů zvýšit podíl finančních prostředků přidělených **výkonným agenturám**. Vzhledem k novým prvkům spadajícím do působnosti nového rámcového programu (např. mise a Evropská rada pro inovace) a navýšeným finančním prostředkům, které je třeba přidělit, budou zapotřebí změny mandátů agentur⁵.

⁴ Síťová analýza účasti organizací občanské společnosti v rámcových programech EU

⁵ Další prvky lze nalézt v příloze k posouzení dopadů.

Tímto přístupem se sníží administrativní náklady, zlepší součinnost s dalšími programy a pozornost se více soustředí na výkonnost.

Výkonným agenturám se v zásadě nesvěřují činnosti s obzvlášť významným obsahem politiky, avšak v souladu se strategií šíření a využívání výsledků bude v zájmu posílení podkladů pro tvorbu politiky posílena zpětná vazba týkající se údajů a výsledků výzkumu a inovací z těchto agentur Komisi.

Hodnocení se budou provádět v souladu s body 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016⁶, v níž všechny tři orgány potvrdily, že hodnocení stávajících právních předpisů a politiky by měla sloužit jako základ pro posouzení dopadů možností pro další činnost. Tato hodnocení posoudí dopady programu v praxi na základě programových ukazatelů/cílů a podrobná analýza míry, do jaké lze program považovat za relevantní, účinný a efektivní, poskytuje dostatečnou přidanou hodnotu Unie a je v souladu s dalšími politikami Unie. Budou obsahovat poučení s cílem určit případné nedostatky/problémy nebo potenciál k dalšímu zlepšování opatření nebo jejich výsledků a napomohou maximalizaci jejich využití/dopadu.

V zájmu lepšího sledování dopadu programu a informování o něm bude **systém monitorování a hodnocení** v rámci programu Horizont Evropa obsahovat tři hlavní nezbytné předpoklady:

- roční monitorování plnění programu: sledování ukazatelů výkonnosti v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu podle klíčových způsobů dosahování dopadu ve srovnání s cíli programu, pokud možno na základě referenčních úrovní a cílů,
- průběžné shromažďování údajů o řízení a provádění programu,
- dvě plnohodnotná (meta) hodnocení programu v polovině období a ex post (po dokončení). Tato hodnocení budou vycházet z koordinovaných hodnocení každé části programu, typu opatření a mechanismů realizace podle společných hodnotících kritérií a standardních metodik a budou informovat o úpravách programu, jež je třeba provést.

Způsoby dosahování dopadů a související ukazatele klíčového způsobu dosahování dopadů budou strukturovat každoroční monitorování plnění cílů programu. Tyto způsoby dosahování dopadů odrážejí tři vzájemně se doplňující kategorie dopadů, což odráží nelineární povahu investic do výzkumu a inovací:

1. vědecký dopad: související s podporou vytváření a šíření vysoce kvalitních nových znalostí, dovedností, technologií a řešení globálních výzev;
2. sociální dopad: související s posílením dopadu výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podporováním zavádění inovativních řešení v průmyslu a ve společnosti při řešení globálních výzev;
3. ekonomický dopad: související s podporou všech forem inovací, včetně průlomových inovací, a posílením uvádění inovativních řešení na trh.

Pro každou z těchto kategorií dopadů budou použity zástupné ukazatele ke sledování pokroku v rozlišování mezi krátkodobým, střednědobým a dlouhodobým horizontem.

⁶ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016, Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

Údaje o řízení a provádění⁷ pro všechny části programu a všechny mechanismy realizace budou i nadále shromažďovány v téměř reálném čase. Tyto údaje budou shromažďovány centrálně řízeným a harmonizovaným způsobem. Budou i nadále veřejně dostupné na vyhrazeném on-line portálu v téměř reálném čase umožňujícím stažení částí programu, typů opatření a typů organizací (včetně specifických údajů pro malé a střední podniky). Součástí toho budou mimo jiné návrhy, žádosti, příspěvky a projekty (počet, kvalita, příspěvek Unie atd.); míra úspěšnosti; profily hodnotitelů, žadatelů a účastníků (zčásti na základě jednoznačných identifikačních kódů, včetně země, pohlaví, obratu, úlohy v projektu atd.); provádění (včetně doby nutné pro udělení grantu, chybovosti, míry spokojenosti a míry rizika atd.); činnosti spojené s komunikací, šířením a využíváním; a přínos pro cíle Unie v oblasti klimatu a životního prostředí. V zájmu lepšího sledování investic do společnosti založené na znalostech mohou být informace o finančních prostředcích Unie přidělených na využívání a zavádění výsledků výzkumu a inovací, a to zejména z rámcových programů, shromažďovány v průběhu realizace programů.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Horizont Evropa je nový rámcový program navržený pro maximální využití dopadu v souvislosti s měnící se povahou výzkumu a inovací, jehož pojetí posiluje soudržnost a výkonnost. Navrhuje se použít strukturu tří pilířů, přičemž každý pilíř bude propojen s ostatními a doplněn o podpůrné činnosti k posílení Evropského výzkumného prostoru.

Struktura tří pilířů

První pilíř „Otevřená věda“ zajistí silnou kontinuitu s programem Horizont 2020 při podpoře vynikající vědy v rámci přístupu zdola nahoru s cílem posílit vedoucí postavení Unie v oblasti vědy, rozvoj vysoce kvalitních znalostí a dovedností, a to prostřednictvím Evropské rady pro výzkum, akcí „Marie Curie-Sklodowska“ a výzkumných infrastruktur. Zásady a postupy otevřené vědy budou začleněny do celého programu.

Druhý pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“ se bude zabývat společenskými výzvami a průmyslovými technologiemi a posilovat přístup „shora dolů“ usilující o řešení výzev a příležitostí týkajících se unijních a globálních politik a konkurenceschopnosti, jež jsou zařazeny do pěti skupin („zdraví“; „společnost podporující začlenění a poskytující jistoty“; „digitální oblast a průmysl“; „klima, energetika a mobilita“; „potraviny a přírodní zdroje“), a to v souladu s unijními a globálními prioritami politiky (cíle udržitelného rozvoje), přičemž spolupráce a konkurenceschopnost představují klíčové hybné síly. Zařazení do skupin, z nichž každá má určitý počet oblastí intervence, má podněcovat mezioborovou, meziodvětvovou, mezipolitickou a mezinárodní spolupráci, čímž se dosáhne většího dopadu a lepšího využití inovačního potenciálu, který je často největší na rozmezí několika oborů a odvětví.

Vedle pravidelných výzev k předkládání návrhů **bude zaveden omezený soubor velmi dobře viditelných misí**. Ty budou navrženy v kontextu procesu strategického plánování. Mise s ambiciózními a zároveň časově vymezenými a dosažitelnými cíli by měly promlouvat k veřejnosti a případně ji zapojit. Na jejich navržení se budou podílet i členské státy, Evropský parlament, zúčastněné strany a občané.

⁷ Další prvky lze nalézt v příloze posouzení dopadů.

Druhý pilíř ztělesňuje zásadní úlohu odvětví při plnění všech cílů programu. Aby byla zajištěna průmyslová konkurenceschopnost a kapacita k řešení globálních výzev, potřebuje Unie posílit a udržovat své technologické a průmyslové kapacity v klíčových oblastech, o něž se opírá transformace našeho hospodářství a společnosti. Prioritou budou investice do klíčových technologií budoucnosti.

Druhý pilíř bude také poskytovat vědecké poznatky a technickou podporu politikám Unie, mimo jiné prostřednictvím činností Společného výzkumného střediska. Tento pilíř pomůže realizovat cíle politiky Unie v duchu zásady inovací, jak jsou předloženy ve sdělení Evropské komise o výzkumu a inovacích ze dne 15. května 2018: obnovená evropská agenda. Zvláštní pozornost by měla být věnována zvýšení podílu účasti na výzkumu a financování subjektů ze třetích zemí s nízkými a středními příjmy.

Zatímco inovace budou podporovány v rámci celého programu, **třetí pilíř „Otevřené inovace“ se zaměří především na zvyšování průlomových a trh vytvářejících inovací zřízením Evropské rady pro inovace**, bude podporovat zlepšení evropských ekosystémů inovací a soustavnou podporu Evropskému inovačnímu a technologickému institutu (dále jen „EIT“). Evropská rada pro inovace bude nabízet jednotné kontaktní místo pro inovátory s vysokým potenciálem. Činnosti budou definovány především „zdola nahoru“. To by mělo výrazně zjednodušit a zefektivnit současnou podporu a vyplnit všechny mezery mezi financováním prostřednictvím grantů v dalších částech programu Horizont Evropa a finančními nástroji InvestEU. Podpora bude poskytována také na spolupráci s vnitrostátními a regionálními inovačními agenturami a na spolupráci mezi nimi, ale i jakýmkoli jinými veřejnými nebo soukromými a obecnými nebo odvětvovými aktéry evropských inovací.

Evropský inovační a technologický institut bude doplňovat Evropskou radu pro inovace podporováním udržitelných inovačních ekosystémů a rozvíjením podnikatelských a inovačních dovedností v prioritních oblastech prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství. Evropský inovační a technologický institut bude přispívat k podnikatelské přeměně univerzit v EU a jeho činnosti budou maximalizovat součinnost a doplňkovost s činnostmi v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“.

Hospodářská a společenská prosperita Evropy, kvalita života, počet pracovních míst, jakož i kvalita životního prostředí závisí na její schopnosti vytvářet znalosti a inovovat. Přístupy „zdola nahoru“ v prvním a třetím pilíři se zaměřují především na posilování excelence, vytváření znalostí a inovací a podporování větších investic zejména do nových, rychle se rozvíjejících oblastí špičkové vědy a průlomových inovací s potenciálem růstu. Jsou nezbytné pro vyplnění mezery mezi znalostmi a inovacemi a pro posilování vědecké a technologické základny Unie, čímž se podpoří strategické cíle Unie a priority politik a přispěje se k dlouhodobému růstu a konkurenceschopnosti.

Tyto tři pilíře budou mít oporu v **činnostech k posílení Evropského výzkumného prostoru**, zejména: sdílením excelence k plnému využití potenciálu v zemích s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací tak, aby dosáhly vysokých unijních standardů excelence (např. prostřednictvím spolupráce, vytváření partnerství (*twinning*), specializovaných vědeckých míst Evropského výzkumného prostoru); a reformami a posilováním evropského výzkumného a inovačního systému, do něhož bude zahrnut nový nástroj na podporu politik.

Tato část bude také zahrnovat činnosti týkající se: prognostických činností, sledování a hodnocení rámcového programu a šíření a využívání výsledků, modernizace evropských univerzit, podpory mezinárodní spolupráce a vědy, společnosti a občanů.

Struktura tří pilířů posílí **vnitřní soudržnost jednotlivých částí programu** směrem k dosažení cílů na úrovni programu. Jasně definované a komplementární zdůvodnění zásahu

zvýší jejich vzájemné propojení, přičemž společnými tématy budou otevřená věda a otevřené inovace. Zajistí systémový **přístup založený na dopadech**, který se dotýká různých oborů a přístupů, čímž se dopad zlepšuje. Např. mise budou mít přitažlivý účinek na činnosti v pilířích „Otevřená věda“ a „Otevřené inovace“, zatímco inovace s potenciálem pro rychlý růst vyplývající ze společného výzkumu, ověření koncepce Evropské rady pro výzkum nebo *znalostních a inovačních společenství* v rámci EIT budou rychle směřovány na Evropskou radu pro inovace. Strategické plánování ještě více posílí vnitřní soudržnost programu.

Průřezové prvky

Horizont Evropa významně **posílí mezinárodní spolupráci**, která je klíčová pro zajištění přístupu k talentům, znalostem, know-how, zařízením a trhům po celém světě v zájmu efektivního řešení globálních výzev a plnění celosvětových závazků. Rámcový program posílí spolupráci a rozšíří dohody o přidružení, aby zahrnovaly země s vynikající vědou, technologií a inovačními kapacitami. Program bude i nadále financovat subjekty ze zemí s nízkými a středními příjmy a subjekty z průmyslově vyspělých a rozvíjejících se ekonomik pouze tehdy, pokud mají nezbytné kompetence nebo nástroje.

Zásada otevřené vědy se stane zavedeným postupem nového programu. Bude překračovat rámec politiky otevřeného přístupu programu Horizont 2020 a bude vyžadovat otevřený přístup k publikacím a údajům (s rozsáhlými výjimkami pro posledně jmenované) a k plánům pro správu údajů z výzkumu. Program bude podněcovat široké používání FAIR údajů (dohledatelné, přístupné, interoperabilní a opakovaně použitelné), činnosti, které zlepšují dovednosti výzkumných pracovníků v systémech otevřené vědy, a podpoří systémy odměn za propagaci otevřené vědy. Integrita výzkumu a vědecká činnost občanů budou hrát klíčovou roli, stejně jako vývoj nové generace ukazatelů pro hodnocení výzkumu.

Horizont Evropa přijme **nový přístup k partnerství s větším zaměřením na dopady**. Stávající značný počet evropských partnerství bude racionalizován, takže mohou dále fungovat ve zjednodušených podobách, které jsou otevřené všem (například akademické obce, průmysl, členské státy a dobročinné nadace) a současně by se mělo zajistit, aby tato partnerství mohla efektivně přispívat k obecným a specifickým cílům programu Horizont Evropa. Budou navrženy na základě přidané hodnoty Unie, transparentnosti, otevřenosti, dopadu, aktivačního účinku, dlouhodobého finančního závazku všech zúčastněných stran, pružnosti, soudržnosti a komplementarity s unijními, vnitrostátními a regionálními iniciativami. Tento přístup usiluje o konsolidovaný a racionalizovaný počet partnerství, jež zabrání překrývání a zdvojování a která jsou lépe v souladu s prioritami politik Unie.

K dispozici budou tři úrovně partnerství:

- a) spoluprogramovaná na základě memorand o porozumění nebo smluvních ujednání s partnery;
- b) spolufinancovaná na základě jediné a pružné akce na spolufinancování programu;
- c) institucionalizovaná partnerství (na základě článků 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU a nařízení EIT v oblasti *znalostních a inovačních společenství*).

Oblasti pro partnerství, včetně případného pokračování těch stávajících, budou identifikovány v průběhu procesu strategického plánování (navrhovaný právní základ stanoví pouze nástroje a kritéria, kterými se bude řídit jejich použití). Návrhy pro budoucí znalostní a inovační společenství ERI budou uvedeny ve strategickém programu inovací EIT a budou brát v úvahu výsledky procesu strategického plánování. Témata budou určena a vybrána způsobem, který

maximalizuje doplňkovost a součinnosti s činnostmi v rámci pilíře „globální výzvy a průmyslová konkurenceschopnost“.

Návrh Komise na víceletý finanční rámec na období 2021–2027 stanovil ambicioznější cíl pro **začleňování** oblasti klimatu do všech programů EU tak, aby celkem 25 % výdajů EU přispívalo k cílům v oblasti klimatu. Příspěvek tohoto programu k dosažení uvedeného celkového cíle bude sledován prostřednictvím unijního systému ukazatelů klimatu na příslušné úrovni členění, včetně použití přesnějších metod tam, kde jsou k dispozici. Komise bude i nadále každoročně předkládat tyto informace z hlediska prostředků na závazky v souvislosti s ročním návrhem rozpočtu.

Na podporu plného využití potenciálu programu k plnění cílů v oblasti klimatu bude Komise usilovat o identifikaci relevantních opatření během přípravy, provádění, přezkumu a hodnocení programu.

Součinnost

Součinnost mezi různými programy Unie bude značně podporována a posílena prostřednictvím procesu strategického plánování, který bude působit jako referenční rámec pro podporu výzkumu a inovací v rámci rozpočtu Unie. Bude tak zajištěna účinná a operativní součinnost s dalšími programy Unie, zejména s cílem vyvinout účinnější propojení mezi vědou a politikou a řešit potřeby politik, jakož i podpořit rychlejší šíření a zavádění výsledků výzkumu a inovací a umožnit sledování společných cílů a společných oblastí pro činnosti (jako jsou například oblasti pro partnerství nebo oblasti pro mise).

Tyto programy by měly zahrnovat mimo jiné společnou zemědělskou politiku; Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR); Evropský sociální fond+; Evropský kosmický program; Program pro jednotný trh; Program pro životní prostředí a opatření v oblasti klimatu (LIFE); nástroj pro propojení Evropy (CEF); program Digitální Evropa; program Erasmus; Fond InvestEU; a nástroje vnější činnosti (nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nástroj předvstupní pomoci (IPA III)). Zvláštní pozornost bude věnována propojení s evropským semestrem a nástrojem pro provádění reforem, mimo jiné prostřednictvím nástroje na podporu politik.

V plné doplňkovosti k programu Horizont Evropa mohou tyto programy poskytovat podporu pro výzkumné a inovační činnosti, včetně demonstrace řešení přizpůsobených specifickým vnitrostátním/regionálním kontextům/potřebám, jakož i dvoustranných a meziregionálních iniciativ. Zejména Evropský fond pro regionální rozvoj bude podporovat budování výzkumných a inovačních ekosystémů v jednotlivých členských státech z hlediska infrastruktur, lidských zdrojů, modernizace veřejného a soukromého sektoru, a sítí (mezi)regionální spolupráce, jako jsou například struktury klastrů.

Programy jako je nástroj pro propojení Evropy, program Digitální Evropa, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova nebo program LIFE budou využívat veřejné zakázky jako klíčový nástroj k zavedení fyzické infrastruktury a inovativních technologií a řešení, jež mohou vycházet z činností rámcového programu i mimo něj.

Pravidla pro účast a šíření výsledků

Do **pravidel pro účast a šíření výsledků** byly zavedeny tyto hlavní nové prvky:

- **nadále se bude uplatňovat zásada jediného souboru pravidel, avšak s dalšími zlepšeními.** V souladu s korporátním přístupem k jednotnému souboru pravidel a přípravou víceletého finančního rámce, bude nové finanční nařízení Unie⁸ sloužit jako společný referenční rámec, podle kterého budou sladěna pravidla platná pro všechny programy financování Unie.
- **Míry financování programu Horizont 2020 budou zachovány.** Míra financování bude maximální částka, jež může být v odůvodněných případech pro provádění konkrétních opatření snížena. Tím bude zajištěno, že program zůstane přitažlivý.
- **Režim úhrady nákladů bude dále zjednodušen,** zejména pokud jde o režim skutečných nákladů na zaměstnance: bude odstraněn rozdíl mezi základní a dodatečnou odměnou a bude zrušeno omezení dodatečné odměny v rámci programu Horizont 2020.
- **Širší přijetí obvyklých postupů účtování nákladů:** jednotkové náklady na interně fakturované zboží a služby umožní pokrýt skutečné nepřímé náklady vypočtené v souladu s obvyklými postupy účtování nákladů.
- **Předpokládá se širší křížové spoléhání se na audity a hodnocení, a to i s dalšími programy Unie.** Prostřednictvím dalšího sladění pravidel by se tak měla snížit administrativní zátěž příjemců finančních prostředků Unie. Pravidla výslovně stanoví křížové spoléhání se tím, že zvažují i další prvky jistoty, což vede k potřebě menšího počtu finančních auditů příjemců, kteří mají kladné výsledky auditů systémů. Kromě toho může být křížové spoléhání se součástí podmínek pro zrušení povinnosti příjemců předkládat osvědčení o účetní závěrce.
- **Účastnický záruční fond (přejmenovaný mechanismus vzájemného pojištění) bude rozšířen** na všechny formy institucionalizovaných partnerství, včetně iniciativ podle článku 185, které nejsou zahrnuty do programu Horizont 2020, a na příjemce z jiných přímo řízených programů Unie.
- **Šíření a využívání výsledků:** většina ustanovení pravidel pro účast v programu Horizont 2020 a šíření výsledků je zachována, případně ještě vylepšena, a to mj. intenzivnějším zaměřením se na využívání výsledků, zejména v rámci Unie, a na úlohu plánu pro šíření a využívání výsledků v průběhu realizace projektu a po jejím dokončení. Kromě toho bude Komise poskytovat zvláštní podporu šíření výsledků, využívání výsledků a šíření poznatků a klást větší důraz na propagaci využití výsledků výzkumu a inovací.
- **Komunikace ze strany příjemců finančních prostředků Unie:** v souladu s doporučeními Lamyho zprávy zdůrazňují pravidla úlohu příjemců při poskytování soudržných, účinných a přiměřeně cílených informací různým cíleným skupinám, včetně médií a veřejnosti. Vzhledem ke zkušenostem získaným z programu Horizont 2020 pokyny příjemcům ukáží, jak se mohou stát hlavními komunikátory všech aspektů činností souvisejících s jejich projekty.
- **Podpora otevřené vědy** zajistí lepší využívání výsledků výzkumu a inovací v rámci Unie, což napomůže zavádění na trh, zvýší dopad, maximalizuje součinnost s jinými

⁸ Evropská komise (2017), Finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Unie a jeho prováděcí pravidla – k nahlédnutí na adrese:
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial_regulation_2017_en.pdf

iniciativami Unie a zvýší inovační potenciál výsledků získaných díky finančním prostředkům Unie.

Předpokládají se zejména tato opatření:

- podpora zúčastněných stran v oblasti výzkumu a inovací, aby plně zavedly zásadu otevřeného přístupu a pracovaly s nimi, aby se evropský cloud pro otevřenou vědu stal realitou,
- posílení evropského datového prostoru⁹, který umožňuje oběh neomezených a konstantních poznatků a údajů, a vytvoření nezbytných pobídek, aby příjemci a inovátoři v rámci programu sdíleli své výsledky a údaje pro další použití,
- zavedení pobídek pro využívání výsledků programu tím, že příjemcům napomohou najít nejvhodnější nástroje a kanály pro zavedení jejich inovací na trh,
- zavedení strategie pro zvýšení dostupnosti výsledků výzkumu a inovací a urychlení jejich zavádění, včetně tvorby politik, a tím posílení celkového dopadu programu a evropského inovačního potenciálu,
- poskytování komplexní podpory v celém životním cyklu šíření a využívání výsledků s cílem zajistit nepřetržitý proud inovací vycházejících z programu.

V programu Horizont Evropa budou **kritéria pro poskytnutí financování** zahrnovat excelenci, dopad, kvalitu a účinnost provádění. Jedná se o stejná kritéria jako u předchozích rámcových programů.

Navrhované nařízení v souladu s cílem posouvání hranic poznání pro Evropskou výzkumnou radu (ERV) určuje excelenci jako jediné kritérium. Uvedené ustanovení nepředstavuje odchylku od dohodnuté potřeby v programu zvýšit dopad. Dopad totiž může být na vědecké, technické, socioekonomické či jiné úrovni. V případě ERV je kladen důraz na vědecký dopad, který je základem pro mnoho dalších druhů dopadu, včetně socioekonomického dopadu. ERV bude i nadále stanovovat jasné a inspirativní ambice pro evropskou vědu tím, že vytvoří celoevropskou soutěž pro nápady a talent.

Evropský inovační a technologický institut

Evropský inovační a technologický institut se především prostřednictvím jeho *znalostních a inovačních společenství* zaměří na posílení inovačních ekosystémů, které řeší globální výzvy, a to tím, že podpoří začleňování podniků, výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a podnikání. Zatímco zaměření EIT na inovační ekosystémy přirozeně zapadá do pilíře „Otevřené inovace“ v rámci programu Horizont Evropa, povaha křížových pilířů EIT může přinést dodatečný cílený přístup ke globálním výzvám zdůrazněným v programu. Návrhy týkající se budoucích znalostních a inovačních společenství EIT v souladu s nařízením o EIT budou uvedeny ve strategickém programu inovací EIT a budou zohledňovat výsledky procesu strategického plánování a priority pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“.

⁹ Sdělení EK „Směrem ke společnému datovému prostoru“, COM(2018)232 final.

Společné výzkumné středisko (JRC)

Pokud bude **Společné výzkumné středisko** všestranně přispívat do dalších částí programu Horizont Evropa, bude hrát významnou podpůrnou úlohu v pilíři „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“. V této souvislosti bude i nadále poskytovat vědecké poradenství a podporu pro politiky Unie v průběhu celého politického cyklu.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a druhý odstavec článku 188 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁰,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů¹¹,

v souladu s řádným legislativním postupem¹²,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Unie je posílit svou vědeckou a technologickou základnu a podnítit svou konkurenceschopnost, včetně oblasti průmyslu, a zároveň podporovat veškeré výzkumné a inovační činnosti v zájmu plnění strategických priorit Unie, což v konečném důsledku směřuje k podpoře míru, hodnot Unie a dobrých životních podmínek pro všechny.
- (2) V rámci přinášení vědeckého, ekonomického a společenského dopadu v zájmu tohoto obecného cíle by Unie měla investovat do výzkumu a inovací prostřednictvím programu Horizont Evropa – rámcového programu pro výzkum a inovace na období 2021–2027 („program“) s cílem podporovat vytváření a rozšiřování vysoce kvalitních znalostí a technologií, posilovat dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie, podporovat zavádění inovativních řešení v průmyslu a společnosti s cílem zabývat se globálními výzvami a podporovat konkurenceschopnost průmyslu; podporovat všechny formy inovací, včetně průlomových inovací, a posilovat uvádění inovativních řešení na trh; optimalizovat uskutečňování těchto investic pro zvyšování dopadu v rámci posíleného Evropského výzkumného prostoru.
- (3) Podpora výzkumných a inovačních činností nezbytné k napomáhání realizaci cílů politiky Unie by měla zohlednit zásadu pro inovace, která je předložena ve sdělení

¹⁰ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹² Postoj Evropského parlamentu ze dne ... [(dosud nezveřejněný v Úředním věstníku)] a rozhodnutí Rady ze dne

Komise ze dne 15. května 2018 „A renewed European Agenda for Research and Innovation - Europe's chance to shape its future“ (Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace - šance Evropy utvářet svou budoucnost) (COM(2018)306).

- (4) Otevřená věda, otevřené inovace, otevřenost světu tvoří obecné zásady, které by měly zajistit excelenci a dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací. Měly by být dodržovány při provádění programu, zejména pokud jde o strategické plánování s ohledem na pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“.
- (5) Otevřená věda, včetně otevřeného přístupu k vědeckým publikacím a údajům z výzkumu, může zvýšit kvalitu, dopad a přínosy vědy a urychlit pokrok znalostí tím, že bude spolehlivější, účinnější a přesnější, srozumitelnější pro společnost a citlivá vůči společenským výzvám. Měla by být stanovena ustanovení k zajištění toho, aby příjemci poskytovali otevřený přístup ke vzájemně hodnoceným vědeckým publikacím, údajům z výzkumu a dalším výstupům z výzkumu otevřeným a nediskriminačním způsobem, zdarma a co nejdříve v procesu šíření výsledků, a umožnili jejich co možná nejširší použití a opětovné použití. Větší důraz by měl být kladen zejména na odpovědnou správu údajů z výzkumu, která by měla být v souladu se zásadami FAIR - „dohledatelnost“, „dostupnost“, „interoperabilita“ a „znovupoužitelnost“, a to zejména prostřednictvím začleňování plánů správy údajů. Příjemci by případně měli využívat možností, které nabízí Evropský cloud pro otevřenou vědu a dodržovat další zásady a postupy pro otevřenou vědu.
- (6) Koncepce a návrh programu by měly reagovat na potřebu vytvoření kritického množství podporovaných činností v celé Unii a prostřednictvím mezinárodní spolupráce v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN. Provádění programu by mělo posílit sledování tohoto cíle.
- (7) Činnosti podporované v rámci programu by měly přispívat k dosažení cílů a priorit Unie, monitorování a hodnocení pokroku v porovnání s těmito cíli a prioritami a k vytvoření revidovaných nebo nových priorit.
- (8) Program by měl udržovat vyvážený přístup mezi financováním zdola nahoru (orientovaným na badatele nebo inovátora) a shora dolů (stanovené strategicky definovanými prioritami), v závislosti na povaze zapojených výzkumných a inovačních společenství, typech a účelu prováděných činností a dopadech, o které se usiluje. Kombinace těchto faktorů by měla určit volbu přístupu k příslušným částem programu, z nichž všechny přispívají ke všem obecným a specifickým cílům programu.
- (9) Výzkumné činnosti prováděné v rámci pilíře „otevřená věda“ by měly být stanoveny podle potřeb a možností vědy. Výzkumný program by měl být stanoven v úzkém kontaktu s vědeckou obcí. Výzkum by měl být financován na základě excelence.
- (10) Měl by být zaveden pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“ prostřednictvím klastrů výzkumných a inovačních činností, s cílem maximalizovat začlenění napříč příslušných pracovních oblastí při zajištění vysoké a udržitelné úrovně dopadu ve vztahu k vynaloženým zdrojům. Bude podporovat mezioborovou, meziodvětvovou, mezipolitickou a přeshraniční spolupráci v zájmu cílů udržitelného rozvoje OSN a konkurenceschopnosti odvětví Unie.
- (11) Plné zapojení průmyslu do programu na všech úrovních od jednotlivého podnikatele a malých a středních podniků až po velké podniky by mělo být jedním z hlavních kanálů, jejichž prostřednictvím budou realizovány cíle programu, zejména směrem k vytvoření udržitelných pracovních míst a růstu. Průmysl by měl přispívat k

perspektivám a prioritám stanoveným prostřednictvím procesu strategického plánování, které by měly podporovat rozvoj pracovních programů. Takové zapojení průmyslu by se mělo vztahovat na akce podporované na úrovni přinejmenším srovnatelné s akcemi v rámci předchozího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013¹³ (Horizont 2020).

- (12) Je důležité podporovat průmysl, aby zůstal nebo se stal světovým vůdcem v oblasti inovací, digitalizace a dekarbonizace, zejména prostřednictvím investic do klíčových technologií, o něž se opírá podnikání zítřka. Opatření v rámci programu by měla být využívána k tomu, aby přiměřeně řešila selhání trhu nebo suboptimální investiční situace, aniž by zdvojovala nebo vytlačovala soukromé financování, a měla by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu. Tím se zajistí jednotnost opatření programu a pravidel EU pro státní podporu a zabrání nepřiměřenému narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
- (13) Program by měl podporovat výzkum a inovace integrovaným způsobem, při respektování všech příslušných ustanovení Světové obchodní organizace. Koncepce výzkumu, včetně experimentálního vývoje, by měla být použita v souladu s manuálem Frascati Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, zatímco koncepce inovací by měla být použita v souladu s manuálem Oslo Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a Eurostatu, na základě širokého přístupu, který se vztahuje na sociální inovace. Definice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj týkající se úrovně technologické připravenosti by měly, stejně jako v předchozím rámcovém programu Horizont 2020, být nadále zohledňovány při klasifikaci technologického výzkumu, vývoje produktů a jejich demonstrací, a vymezení typů akcí dostupných ve výzvách k předkládání návrhů. Granty by v zásadě neměly být udělovány na akce, kde činnosti překračují rámec TRL 8. Pracovní program pro danou výzvu v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“ by mohl povolit granty pro validaci výrobků ve velkém měřítku a jejich replikaci na trhu.
- (14) Sdělení Komise o průběžném hodnocení programu Horizont 2020 (COM(2018) 2 final) poskytlo soubor doporučení pro tento program, včetně pravidel pro účast na tomto programu a šíření jeho výsledků, a to na základě poučení z předchozího programu i příspěvku od orgánů EU a zúčastněných stran. Tato doporučení zahrnují ambicióznější investování s cílem dosáhnout kritického množství a maximalizovat dopad; podporovat průlomové inovace; stanovit priority pro investice Unie do výzkumu a inovací v oblastech vysoké přidané hodnoty, zejména prostřednictvím zaměření na mise, zapojení občanů a široké komunikace; racionalizovat strukturu financování Unie, včetně modernizace rozsahu iniciativ partnerství a režimů spolufinancování; rozvoj větší a konkrétní součinnosti mezi různými finančními nástroji Unie, zejména s cílem pomoci mobilizovat nedostatečně využitý potenciál výzkumu a inovací v celé Unii; posílit mezinárodní spolupráci a posílit otevřenost pro účast třetích zemí; a pokračovat ve zjednodušování na základě zkušenosti z provádění programu Horizont 2020.
- (15) Program by měl usilovat o součinnost s dalšími programy Unie, od jejich návrhu a strategického plánování, po výběr projektů, řízení, komunikaci, šíření a využívání výsledků, po monitorování, auditování a řízení. Aby se zabránilo překrývání a duplikaci a zvýšil se pákový efekt financování Unie, lze použít převody z jiných

13

programů Unie na činnosti programu Horizont Evropa. V těchto případech se budou řídit pravidly programu Horizont Evropa.

- (16) Za účelem dosažení největšího možného dopadu financování Unie a nejefektivnějšího příspěvku k dosažení cílů politiky Unie, by měl program vstoupit do evropských partnerství s partnery ze soukromého a/nebo veřejného sektoru. Mezi takové partnery patří průmysl, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni a organizace občanské společnosti, jako jsou nadace, které podporují a/nebo provádějí výzkum a inovace, za předpokladu, že požadovaných dopadů lze dosáhnout efektivněji ve spolupráci než ze strany samotné Unie.
- (17) Program by měl posílit spolupráci mezi evropskými partnerstvími a partnery ze soukromého a/nebo veřejného sektoru na mezinárodní úrovni, včetně spojení výzkumných a inovačních programů a přeshraničních investic v oblasti výzkumu a inovací přinášející vzájemné prospěchy pro občany a podniky, a současně zajistit, aby EU mohla obhájit své zájmy ve strategických oblastech¹⁴.
- (18) Společné výzkumné středisko by mělo politikám Unie poskytovat vědeckou a technickou podporu orientovanou na zákazníky v průběhu celého cyklu politiky. Přímé akce Společného výzkumného střediska by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem, s přihlédnutím k příslušným potřebám uživatelů Společného výzkumného střediska a potřebám politik Unie a se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. Společné výzkumné středisko by mělo nadále vytvářet dodatečné zdroje.
- (19) Pilíř „otevřené inovace“ by měl zavést řadu opatření pro integrovanou podporu na potřeby podnikatelů a podnikání, jejichž cílem je realizovat a urychlit průlomové inovace pro rychlý růst trhu. To by mělo přilákat inovativní společnosti, které mají potenciál pro zvyšování jejich kapacit na mezinárodní a unijní úrovni, a nabízejí rychlé, pružné granty a spoluinvestování, včetně soukromých investorů. Tyto cíle by měly být plněny zřízením Evropské rady pro inovace (ERI). Tento pilíř by měl také podporovat Evropský inovační a technologický institut (EIT) a evropské inovační ekosystémy jako celek, zejména prostřednictvím partnerství spolufinancování s národními a regionálními aktéry na podporu inovací.
- (20) Cíle politiky v rámci tohoto programu budou řešeny také prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtové záruky v rámci nástrojů pro politiky fondu InvestEU. Finanční podpora by měla být použita k řešení selhání trhu nebo neoptimálních situací v investicích, přiměřeným způsobem a akce by neměla duplikovat nebo vytlačovat soukromé financování nebo narušovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu. Akce by měly mít jasnou evropskou přidanou hodnotu.
- (21) ERI prostřednictvím svých nástrojů – Pathfinder a Accelerator – by se měla zaměřit na určení, rozvoj a zavádění průlomových, trh vytvářejících inovací a podporování jejich rychlého zvyšování na unijní a mezinárodní úroveň. Prostřednictvím soudržné a modernizované podpory na průlomové inovace by ERI měla zaplnit současné vakuum v oblasti veřejné podpory a soukromých investic pro průlomové inovace. Nástroje ERI vyžadují specializované právní a řídicí funkce s cílem odrážet její cíle, zejména činnosti zavádění na trh.

¹⁴ Viz, například Komisí předložený návrh nařízení, kterým se zřizuje rámec pro prověřování přímých zahraničních investic v rámci EU (COM(2017) 487).

- (22) Prostřednictvím kombinovaného financování ERI by nástroj Accelerator měl překlenout „údolí smrti“ mezi výzkumem, předběžným uváděním výrobků na trh a zvyšováním kapacit společností. Zejména by měl nástroj Accelerator poskytovat podporu operacím, které představují taková technologická nebo tržní rizika, že nejsou považovány za financovatelné a nemohou mobilizovat významné investice z trhu, a tudíž doplňovat program InvestEU zavedený nařízením ...¹⁵..
- (23) EIT by se měl, primárně svými znalostními a inovačními společenstvími, zaměřit na posílení inovačních ekosystémů, které řeší globální výzvy, tím, že podpoří začlenění podniků, výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a podnikání. EIT by měl podporovat inovace v oblasti své činnosti a měl by podporovat začlenění vysokoškolského vzdělávání v rámci inovačního ekosystému, a to zejména: podněcováním podnikatelského vzdělávání, podporou pevné neborové spolupráce mezi průmyslem a univerzitním prostředím; a určením případných dovedností pro budoucí inovátory k řešení globálních výzev, což zahrnuje pokročilé digitální a inovační dovednosti. Režimy podpory poskytované EIT by měly přinášet prospěch příjemcům ERI, přičemž začínající podniky vznikající ze znalostních a inovačních společenství EIT by měly mít přístup k akcím ERI. Zatímco zaměření EIT na inovační ekosystémy by mělo přirozeně zapadat do pilíře „Otevřené inovace“, plánování jeho znalostních a inovačních společenství by mělo být sladěno prostřednictvím procesu strategického plánování s pilířem „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“.
- (24) Zajištění a zachování rovných podmínek pro společnosti, které soutěží na daném trhu, by mělo být klíčovým požadavkem na vzkvétání průlomových nebo zlomových inovací, což umožňuje zejména malým a středním inovátorům sklízet plody svých investic a získat tržní podíl.
- (25) Program by měl podporovat a začleňovat spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami založenými na společném zájmu, vzájemném prospěchu a globálních závazcích k provádění cílů udržitelného rozvoje OSN. Mezinárodní spolupráce by se měla zaměřit na posílení výzkumné a inovační excelence Unie, přitažlivosti a hospodářské a průmyslové konkurenceschopnosti, řešení globálních výzev, které jsou zakotveny v cílech udržitelného rozvoje OSN, a na podporu vnějších politik Unie. Přístup obecné otevřenosti pro mezinárodní účast a akce cílené mezinárodní spolupráce by měl být dodržován, mimo jiné prostřednictvím odpovídající způsobilosti pro financování subjektů usazených v zemích s nízkými až středními příjmy. Současně by mělo být podporováno přidružení třetích zemí k programu.
- (26) S cílem prohloubit vztah mezi vědou a společností a maximalizovat přínosy jejich interakcí by program měl zapojit občany a organizace občanské společnosti do společného koncipování a spoluvytváření odpovědných výzkumných a inovačních programů a jejich obsahu, podpory vědeckého vzdělávání, zpřístupňování vědeckých poznatků veřejnosti, a usnadňování účasti občanů a organizací občanské společnosti na jeho činnostech. Měl by tak učinit v celém programu a prostřednictvím specializovaných činností v rámci „posilování evropského výzkumného prostoru“. Zapojování občanů a občanské společnosti by mělo být spojeno s osvětou veřejnosti s cílem získat a udržet podporu programu. Program by měl rovněž usilovat o odstranění bariér a zvýšení součinnosti mezi vědou, technologií, kulturou a uměním s cílem získat novou kvalitu udržitelných inovací.

- (27) V souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování EU mají nejvzdálenější regiony Unie nárok na zvláštní opatření (s přihlédnutím k jejich strukturální, sociální a ekonomické situaci), pokud jde o přístup k horizontálním programům Unie. Program by proto měl zohlednit specifické charakteristiky těchto regionů v souladu se sdělením Komise „A stronger and renewed strategic partnership with the EU's outermost regions“ (Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU) (COM (2017) 623 final), které schválila Rada dne 12. dubna 2018.
- (28) Činnosti vyvíjené v rámci programu by měly usilovat o odstranění nerovností mezi ženami a muži a podporovat rovnost mezi ženami a muži v oblasti výzkumu a inovací, v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii a článkem 8 Smlouvy o fungování EU. Genderové hledisko musí být dostatečně začleněno do obsahu výzkumu a inovací a dodržováno ve všech fázích výzkumu.
- (29) S ohledem na specifika odvětví obranného průmyslu by měla být stanovena podrobná ustanovení pro financování Unie do projektů obranného výzkumu v nařízení ..., kterým se zřizuje Evropský obranný fond¹⁶, které vymezuje pravidla účasti pro obranný výzkum. Výzkumné a inovační činnosti prováděné v rámci Evropského obranného fondu by měly být výlučně zaměřeny na obranné aplikace.
- (30) Toto nařízení stanoví finanční krytí programu. Částka uvedená pro zvláštní program podle čl. 1 odst. 3 písm. a) představuje pro Evropský parlament a Radu hlavní referenční částku při ročním rozpočtovém procesu ve smyslu *[odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nové dohody mezi orgány: bodu 17 dohody mezi orgány ze dne 2 prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení¹⁷]*.
- (31) Není-li uvedeno jinak, na tento program se vztahuje nařízení (EU, Euratom) č. [\[nové finanční nařízení\]](#) (dále jen „finanční nařízení“). Stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkající se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého plnění, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk.
- (32) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹⁸, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95¹⁹, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96²⁰ a nařízením Rady (EU) 2017/1939²¹ mají být finanční zájmy Unie chráněny přiměřenými opatřeními, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí, včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a případným ukládáním sankcí. Zejména v souladu s nařízením (EU, Euratom) č.

¹⁶

¹⁷ Odkaz, který má být aktualizován: Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1. Tato dohoda je k dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

²⁰ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

²¹ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné trestné činy ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371²². V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Úřadu evropského veřejného žalobce a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na provádění fondů Unie udělily rovnocenná práva.

- (33) Podle [odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nového rozhodnutí o ZZÚ: článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU²³] jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích (ZZÚ) způsobilé ke získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je příslušná zámořská země nebo území spojeno.
- (34) V souladu s odstavcem 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalování tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 je třeba hodnotit tento program na základě informací získaných prostřednictvím konkrétních požadavků na monitorování a zároveň se vyhnout nadměrné regulaci a administrativní zátěži, a to zejména pro členské státy. Tyto požadavky mohou případně zahrnovat měřitelné ukazatele, jako základ pro hodnocení dopadů programu v praxi.
- (35) Aby bylo možné doplnit nebo změnit ukazatele způsobů dosahování dopadů, pokud se to považuje za nezbytné, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla vhodné konzultace v rámci své přípravné činnosti, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalování tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016. Zejména pak pro zajištění rovné účasti na přípravě aktů v přenesené pravomoci Evropský parlament a Rada obdrží veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání odborných skupin Komise, jež se zabývají přípravou aktů v přenesené pravomoci.
- (36) Soudržnost a součinnost mezi programem Horizont Evropa a kosmickým programem EU budou podporovat globálně konkurenceschopné a inovační evropské kosmické odvětví; posilovat samostatnost Evropy při získávání přístupu a využívání prostoru v zabezpečeném a bezpečném prostředí a posilovat úlohu Evropy jakožto globálního aktéra. Průlomová řešení v rámci programu Horizont Evropa budou podporována údaji a službami zpřístupněnými kosmickým programem.
- (37) Pravidla pro účast a šíření výsledků by měla náležitě odrážet potřeby programu s přihlédnutím k vyjádřeným obavám a doporučením ze strany různých zúčastněných stran.

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

²³ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (38) Společná pravidla v celém programu by měla zajistit ucelený rámec, který usnadňuje účast v programech finančně podporovaných z rozpočtu programu, včetně účasti v programech řízených financujícími orgány, jako je EIT, společné podniky nebo jiné struktury podle článku 187 Smlouvy o fungování EU, a účasti v programech prováděných členskými státy na základě článku 185 Smlouvy o fungování EU. V odůvodněných případech by měla být zajištěna pružnost přijmout zvláštní pravidla.
- (39) Akce, které spadají do působnosti tohoto programu, by měly respektovat základní práva a dodržovat zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie. Tyto akce by měly probíhat v souladu s právními povinnostmi, včetně povinností vyplývajících z mezinárodního práva, a se všemi příslušnými rozhodnutími Komise, jako je oznámení Komise ze dne 28. června 2013²⁴, jakož i s etickými zásadami, které zahrnují zabránění jakémukoli porušení integrity výzkumu. Při výzkumných činnostech je třeba zohlednit i článek 13 Smlouvy o fungování EU a používání zvířat ve výzkumu a při testování by mělo být omezeno s konečným cílem nahradit jejich používání.
- (40) V souladu s cíli mezinárodní spolupráce, jak jsou stanoveny v člancích 180 a 186 Smlouvy o fungování EU, by měla být podporována účast právních subjektů usazených ve třetích zemích a mezinárodních organizací. Provádění programu by mělo být v souladu s opatřeními přijatými v souladu s články 75 a 215 Smlouvy o fungování EU a mělo by být v souladu s mezinárodním právem. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky Unie, zájmy, samostatností nebo bezpečností, účast na konkrétních akcích v rámci programu může být omezena pouze na subjekty usazené v členských státech nebo na subjekty usazené v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích, kromě členských států.
- (41) Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie k provádění Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje OSN přispěje tento program k začlenění opatření v oblasti klimatu a k dosažení celkového cíle 25 % výdajů v rámci rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu.
- (42) Horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie se vztahují na toto nařízení. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a upravují zejména postupy pro sestavování a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého plnění a umožňují kontroly odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se týkají rovněž ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se dodržování zásad právního státu v členských státech, neboť jejich dodržování je základní podmínkou řádného finančního řízení a efektivního financování z prostředků EU.
- (43) Využívání citlivých podkladových informací nebo přístupu neoprávněných osob k citlivým výsledkům může mít nepříznivý dopad na zájmy Unie nebo jednoho či více členských států. Tudíž nakládání s důvěrnými údaji a utajovanými informacemi by se mělo řídit všemi příslušnými ustanoveními práva Unie, včetně vnitřních pravidel orgánů, jako je rozhodnutí Komise (EU, Euratom) č. 2015/444, kterým se stanoví ustanovení týkající se bezpečnostních pravidel na ochranu utajovaných informací EU.

²⁴ Úř. věst. C 205, 19.7.2013, s. 9.

- (44) Je třeba stanovit minimální podmínky pro účast, a to ve formě obecného pravidla, kdy by konsorcium mělo zahrnovat alespoň jeden právní subjekt z členského státu, a s ohledem na specifika konkrétního typu akcí v rámci programu.
- (45) Je vhodné stanovit podmínky pro poskytování finančních prostředků Unie účastníkům akcí v rámci programu. Granty by měly být prováděny s přihlédnutím ke všem formám příspěvku stanoveným ve finančním nařízení, včetně jednorázových částek, paušálních sazeb nebo jednotkových nákladů, s ohledem na další zjednodušení.
- (46) Míry financování v tomto nařízení jsou uváděny jako maxima, aby byla splněna zásada spolufinancování.
- (47) V souladu s finančním nařízením by program měl poskytnout základ pro širší přijetí obvyklých postupů účtování nákladů příjemců, pokud jde o náklady na zaměstnance a jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby.
- (48) Stávající systém úhrady skutečných nákladů na zaměstnance by měl být dále zjednodušen vybudováním přístupu odměňování na základě projektu vyvinutého v rámci programu Horizont 2020 a dále uveden v soulad s finančním nařízením.
- (49) Záruční fond pro účastníky zřízený v rámci programu Horizont 2020 a řízený Komisí se ukázal jako důležitý ochranný mechanismus, který zmírňuje rizika spojená s dlužnými částkami, které neuhradili neplnění účastníci. Proto by záruční fond pro příjemce, přejmenovaný na vzájemný pojišťovací mechanismus („mechanismus“), měl pokračovat a rozšířit se na další financující orgány, zejména na iniciativy na základě článku 185 Smlouvy o fungování EU. Mechanismus by měl být otevřen příjemcům jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie.
- (50) Pravidla pro využívání a šíření výsledků by měla být stanovena s cílem zajistit, aby příjemci chránili, využívali, šířili tyto výsledky a případně zajistili přístup k těmto výsledkům. Větší důraz by měl být kladen na využívání výsledků, zejména v Unii. Příjemci by měli aktualizovat své plány týkající se využívání a šíření svých výsledků v průběhu akce a po jejím skončení.
- (51) Klíčové prvky systému hodnocení a výběru návrhu předchůdce programu Horizont 2020 by měly být zachovány se svým zvláštním zaměřením na excelenci. Návrhy by měly i nadále být vybírány na základě hodnocení ze strany nezávislých odborníků. Pakliže je to relevantní, je třeba zohlednit nutnost zajistit celkovou soudržnost portfolia projektů.
- (52) Mělo by se předpokládat širší křížové spoléhání se na audity a hodnocení - mimo jiné s dalšími programy Unie - aby se snížila administrativní zátěž příjemců finančních prostředků Unie. Křížové spoléhání se by mělo být výslovně stanoveno tím, že zvažuje i další prvky jistoty, jako jsou audity systémů a procesů.
- (53) Specifické výzvy v oblasti výzkumu inovací by měly být řešeny prostřednictvím cen, mimo jiné prostřednictvím společných či případně dělených cen, organizovaných Komisí nebo financujícím subjektem s dalšími orgány Unie, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi či neziskovými právními subjekty.
- (54) Druhy financování a metody provádění podle tohoto nařízení se vybírají na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů opatření a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nedodržení předpisů. Co se týče grantů, je třeba zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnice jednotkových nákladů.

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví program Horizont Evropa – rámcový program pro výzkum a inovace (dále jen „program“) a pravidla pro účast a šíření výsledků při nepřímých akcích v rámci programu.
2. Stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.
3. Program se bude provádět prostřednictvím:
 - a) zvláštního programu zavedeného rozhodnutím .../.../EU²⁵, který zahrnuje finanční příspěvek pro EIT;
 - b) zvláštního programu pro obranný výzkum zavedený nařízením .../.../EU.
4. Pojmy „Horizont Evropa“, „program“ a „zvláštní program“ použité v tomto nařízení se týkají záležitostí relevantních pouze pro zvláštní program popsany v odst. 3 písm. a), není-li výslovně uvedeno jinak.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „výzkumnými infrastrukturami“ zařízení, která poskytují zdroje a služby pro výzkumné komunity k provádění výzkumu a podpoře inovací v jejich oborech. Tato definice zahrnuje související lidské zdroje a hlavní vybavení nebo soubory nástrojů, zařízení související se znalostmi, jako jsou sbírky, archivy nebo infrastruktury vědeckých údajů, počítačové systémy, komunikační sítě a jakékoliv jiné infrastruktury jedinečné povahy a otevřené pro externí uživatele, nezbytné k dosažení excelence v oblasti výzkumu a inovací. V případě potřeby mohou být použity nad rámec výzkumu, například v oblasti vzdělávání nebo veřejných služeb a mohou být „na jednom místě“, „virtuální“ nebo „distribuované“;
- 2) „strategií pro inteligentní specializaci“ strategie pro inteligentní specializaci, jak je definována v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013²⁶ a která

²⁵

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

splňuje nezbytné podmínky stanovené v nařízení (EU) XX [nařízení o společných ustanoveních];

- 3) „evropským partnerstvím“ iniciativa, v jejímž rámci se Unie spolu se soukromými a/nebo veřejnými partnery (jako je odvětví průmyslu, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, včetně nadací) zavazují, že budou společně podporovat přípravu a provádění programu výzkumu a inovačních činností, včetně těch, které souvisejí s uplatněním na trhu a v oblasti regulace či politik;
- 4) „otevřeným přístupem“ postupy bezplatného poskytování přístupu online k výsledkům výzkumu vyplývajícím z akcí financovaných v rámci programu, zejména vědeckým publikacím a údajům z výzkumu, koncovému uživateli;
- 5) „misí“ portfolio akcí určených k dosažení měřitelného cíle ve stanoveném časovém rámci a vlivu na vědu a techniku a/nebo společnost a občany, jichž by nebylo možné dosáhnout prostřednictvím jednotlivých akcí;
- 6) „zadáváním zakázek v předobchodní fázi“ zadávání zakázek na služby ve výzkumu a vývoji zahrnující sdílení rizik a zisků v tržních podmínkách, a vývoj po jednotlivých fázích v konkurenčním prostředí, pokud jsou zadávané služby ve výzkumu a vývoji jasně odděleny od komerční výroby a distribuce konečných výrobků;
- 7) „zadáváním veřejných zakázek na inovativní řešení“ zadávání zakázek, v nichž zadavatelé působí jako zaváděcí zákazník pro inovativní zboží nebo služby, které dosud nejsou ve velkém rozsahu k dispozici na trhu, a mohou zahrnovat zkoušku shody;
- 8) „přístupovými právy“ práva využívat výsledky nebo stávající znalosti;
- 9) „stávajícími znalostmi“ jakékoli údaje, know-how nebo informace – bez ohledu na jejich formu či povahu, hmotné či nehmotné, včetně jakýchkoli práv, jako jsou práva duševního vlastnictví, které: i) mají příjemci v držení před svým přistoupením k akci; ii) které příjemci písemně jakýmkoliv způsobem označili za potřebné k provedení akce nebo k využití jejích výsledků;
- 10) „šířením výsledků“ zveřejňování výsledků vhodnými prostředky (s výjimkou prostředků, které vyplývají z ochrany nebo využívání výsledků), včetně vědeckých publikací v libovolném sdělovacím prostředku;
- 11) „využíváním výsledků“ využívání výsledků v dalších výzkumných a inovačních činnostech jiných než jsou činnosti zahrnuté do dané akce, nebo při vývoji, vytváření produktu či procesu a jeho uvádění na trh nebo při vytváření a poskytování služby nebo při normalizačních činnostech;
- 12) „spravedlivými a přiměřenými podmínkami“ vhodné podmínky, včetně možných finančních podmínek či podmínek bezplatnosti, které zohledňují zvláštní okolnosti žádosti o přístup, například skutečnou nebo potenciální hodnotu výsledků nebo stávajících znalostí, k nimž je požadován přístup, nebo rozsah, trvání či další charakteristiky předpokládaného využití;
- 13) „financujícím subjektem“ subjekt nebo organizace, jiné než Komise, jak je uvedeno v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení, které Komise pověřila úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu v rámci programu;

- 14) „mezinárodní organizací pro evropský výzkum“ mezinárodní organizace, v níž většinu členů tvoří členské státy nebo přidružené země a jejímž hlavním cílem je podporovat vědeckotechnickou spolupráci v Evropě;
- 15) „právním subjektem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle vnitrostátního práva, práva Unie nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a která smí vlastním jménem vykonávat práva a mít povinnosti, nebo subjekt bez právní subjektivity v souladu s čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení;
- 16) „neziskovým právním subjektem“ právní subjekt, který je na základě své právní formy neziskový nebo má zákonnou povinnost nerozdělovat zisk mezi akcionáře nebo jednotlivé členy;
- 17) „společností se střední tržní kapitalizací“ společnost, která není mikropodnikem ani malým nebo středním podnikem, jak jsou definovány v doporučení Komise 2003/361/ES²⁷, a která má až 3000 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s hlavou I články 3, 4, 5 a 6 přílohy uvedeného doporučení;
- 18) „výsledky“ jakékoliv hmotné či nehmotné výsledky akce, jako jsou údaje, know-how nebo informace, bez ohledu na jejich formu či povahu a bez ohledu na to, zda mohou být chráněny, jakož i veškerá práva s nimi spojená, včetně práv duševního vlastnictví;
- 19) „pečetí excelence“ certifikační značka, která dokládá, že návrh předložený v rámci výzvy k podávání návrhů převyšuje všechny prahové hodnoty stanovené v pracovním programu, avšak nemohl být financován z důvodu nedostatku rozpočtových prostředků na tuto výzvu v rámci pracovního programu;
- 20) „pracovním programem“ dokument přijatý Komisí pro provádění zvláštního programu²⁸ v souladu s článkem 12 uvedeného programu, nebo obsahem a strukturou rovnocenný dokument přijatý financujícím subjektem;
- 21) „vratnou zálohou“ část kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo Evropské rady pro inovace odpovídající půjčce podle hlavy X finančního nařízení, která je přímo poskytována Unii na neziskovém základě na pokrytí nákladů na činnosti související s inovační akcí a kterou uhradí příjemce Unii za podmínek stanovených ve smlouvě;
- 22) „smlouvou“ dohoda uzavřená mezi Komisí nebo financujícím subjektem a právním subjektem, kterou se řídí inovační akce a akce uvádění na trh podporované kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa nebo Evropské rady pro inovace;
- 23) „utajovanými informacemi“ utajované informace EU, jak jsou vymezeny v článku 3 rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444, dále utajované informace členských států, utajované informace třetích zemí, s nimiž má Unie dohody o bezpečnosti informací, a utajované informace mezinárodní organizace, s níž má Unie dohody o bezpečnosti informací;
- 24) „operací kombinování zdrojů“ opatření podporovaná z rozpočtu EU, včetně opatření v rámci nástrojů kombinujících zdroje financování podle čl. 2 odst. 6 finančního nařízení, která kombinují nevratné formy podpory a finanční nástroje z rozpočtu EU

²⁷

²⁸ Úř. věst.

s vratnými formami podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;

- 25) „kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa nebo Evropské rady pro inovace“ jednorázová finanční podpora na inovační akce a akce uvádění na trh, spočívající ve specifické kombinaci grantu nebo vratné zálohy s kapitálovou investicí;

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem programu je přinášet vědecký, ekonomický a společenský dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit vědecké a technické základny Unie a posílit její konkurenceschopnost, a to i v oblasti průmyslu, plnit strategické priority Unie, a přispět k řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje.
2. Program má tyto specifické cíle:
 - a) podporovat vytváření a šíření vysoce kvalitních nových znalostí, dovedností, technologií a řešení globálních výzev;
 - b) posílit dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podporovat zavádění inovativních řešení v průmyslu a ve společnosti pro řešení globálních výzev;
 - c) podporovat všechny formy inovací, včetně průlomových inovací, a posilovat uvádění inovativních řešení na trh;
 - d) optimalizovat plnění programu pro zvyšování dopadu v rámci posíleného Evropského výzkumného prostoru.

Článek 4

Struktura programu

1. Program je rozdělen do následujících částí, které přispívají k dosažení obecných a specifických cílů stanovených v článku 3:
 - 1) Pilíř I „Otevřená věda“, který sleduje specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 2 písm. a) a také podporuje specifické cíle stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. b) a c). Jeho součástí jsou tyto komponenty:
 - a) Evropská rada pro výzkum (ERV);
 - b) Akce „Marie Curie-Skłodowska“ (MSCA);
 - c) výzkumné infrastruktury.
 - 2) Pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“, který sleduje specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 2 písm. b) a také podporuje specifické cíle stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. a) a c). Jeho součástí jsou tyto komponenty:
 - a) klastr „Zdraví“;
 - b) klastr „Inkluzivní a bezpečná společnost“;
 - c) klastr „Digitální oblast a průmysl“;
 - d) klastr „Klima, energetika a mobilita“;

- e) klastr „Potraviny a přírodní zdroje“;
 - f) nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska (JRC).
- 3) Pilíř III „Otevřené inovace“, který sleduje specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 2 písm. c) a také podporuje specifické cíle stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. a) a b). Jeho součástí jsou tyto komponenty:
 - a) Evropská rada pro inovace (ERI);
 - b) Evropské inovační ekosystémy;
 - c) Evropský inovační a technologický institut (EIT).
 - 4) Část „Posílení Evropského výzkumného prostoru“, která sleduje specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 2 písm. d) a také podporuje specifické cíle stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. a), b) a c). Její součástí jsou tyto komponenty:
 - a) sdílení excelence;
 - b) reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací.
2. Hlavní rysy činností jsou uvedeny v příloze I.

Článek 5

Obranný výzkum

1. Činnosti, které mají být prováděny v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 3 písm. b) a které jsou stanoveny v nařízení..., kterým se zřizuje Evropský obranný fond, jsou činnosti v oblasti výzkumu s výhradním zaměřením na obranné aplikace, s cílem zvýšit konkurenceschopnost, účinnost a inovace obranného průmyslu.
2. Toto nařízení se nevztahuje na zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. b), s výjimkou tohoto článku, čl. 1 odst. 1 a 3 a čl. 9 odst. 1.

Článek 6

Provádění a formy financování z prostředků EU

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně s financujícími subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování nepřímých akcí jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů (včetně operačních grantů), cen a zadávání zakázek. Může také poskytovat financování v podobě finančních nástrojů v rámci operací kombinovaného financování.
3. Pravidla pro účast a šíření výsledků uvedená v tomto nařízení se vztahují na nepřímé akce.
4. Hlavní typy akcí používané v rámci programu jsou stanoveny a vymezeny v příloze II. Všechny formy financování se používají pružně v rámci všech cílů programu, přičemž jejich použití je stanoveno na základě potřeb a charakteristik jednotlivých cílů.
5. Program rovněž podporuje přímé akce prováděné Společným výzkumným střediskem. V případech, kdy tyto akce přispívají k iniciativám stanoveným podle

článku 185 nebo článku 187 SFEU, se tento příspěvek nepovažuje za součást finančního příspěvku přiděleného na tyto iniciativy.

6. Provádění zvláštního programu²⁹ musí být založeno na transparentním a strategickém víceletém plánování výzkumných a inovačních činností, zejména pro pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“, po konzultacích se zúčastněnými stranami o prioritách a vhodných typech akcí a formách realizace, které mají být použity. To zajistí sladění s dalšími relevantními programy Unie.
7. Činnosti v rámci programu Horizont Evropa musí být primárně plněny na základě výzev k podávání návrhů, z nichž některé jsou organizovány jako součást misí a evropských partnerství.
8. Výzkumné a inovační činnosti prováděné v rámci programu Horizont Evropa musí být zaměřeny na civilní využití.
9. Program zajistí účinné prosazování rovnosti žen a mužů a genderového rozměru v obsahu výzkumu a inovací. Zvláštní pozornost musí být věnována zajištění rovného zastoupení žen a mužů, v závislosti na konkrétní situaci v dané oblasti výzkumu a inovací, v hodnotících panelech a orgánech, jako jsou např. odborné skupiny.

Článek 7

Mise

1. Mise se programují v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“, k jejich plnění mohou však také přispívat činnosti prováděné v rámci jiných částí programu.
2. Mise se provádějí v souladu s článkem 5 zvláštního programu. Hodnocení se provádí v souladu s článkem 26.
3. Mise musí:
 - a) mít jasnou přidanou hodnotu EU a přispívat k dosažení priorit Unie;
 - b) být odvážné a inspirativní, a tedy mít široký společenský nebo hospodářský význam;
 - c) ukazovat jasný směr a být cílené, měřitelné a časově vymezené;
 - d) být zaměřeny na ambiciózní, ale realistické výzkumné a inovační činnosti;
 - e) podněcovat k činnosti ve všech oborech, odvětvích a u všech aktérů;
 - f) být otevřené různým způsobům řešení zdola nahoru.

Článek 8

Evropská partnerství

1. Části programu Horizont Evropa mohou být prováděny prostřednictvím evropských partnerství. Zapojení Unie do evropských partnerství může mít jednu z těchto forem:
 - a) účast v partnerstvích vytvořených na základě memoranda o porozumění a/nebo smluvních ujednání mezi Komisí a partnery uvedenými v čl. 2 odst. 3, kterými se stanoví cíle partnerství, související závazky týkající se finančních a/nebo

²⁹ ...

věcných příspěvků partnerů, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu a výstupy, kterých je třeba dosáhnout. Patří mezi ně určení doplňkových činností v oblasti výzkumu a inovací, které jsou prováděny partnery a programem (spoluprogramovaná evropská partnerství);

- b) účast v programu výzkumných a inovačních činností a finanční příspěvek na tento program, na základě závazku partnerů, pokud jde o finanční a věcné příspěvky a začlenění jejich příslušných činností prostřednictvím akce na spolufinancování programu (spolufinancovaná evropská partnerství);
- c) účast ve výzkumných a inovačních programech a finanční příspěvek na tyto programy prováděné několika členskými státy v souladu s článkem 185 SFEU, nebo subjekty zřízenými podle článku 187 SFEU, jako jsou společné podniky, nebo znalostní a inovační společenství EIT v souladu s [nařízením o EIT] (institucionalizovaná evropská partnerství), které se uplatní pouze v případě, že jiné formy evropských partnerství by nedosáhly cílů, nebo by nevytvořily potřebné očekávané dopady, a je-li to odůvodněno dlouhodobou perspektivou a vysokým stupněm integrace, včetně centrálního řízení všech finančních příspěvků.

2. Evropská partnerství:

- a) se zřizují v případech, kdy budou efektivněji dosahovat cílů programu Horizont Evropa, než je to možné pouze na úrovni Unie;
- b) dodržují zásady přidané hodnoty Unie, transparentnosti, otevřenosti, dopadu, aktivačního účinku, dlouhodobého finančního závazku všech zúčastněných stran, flexibility, soudržnosti a doplňkovosti s iniciativami Unie, místními, regionálními, celostátními a mezinárodními iniciativami;
- c) jsou časově omezená a zahrnují podmínky pro postupné ukončování financování programů.

Ustanovení a kritéria pro jejich výběr, provádění, monitorování, hodnocení a ukončování jsou stanovena v příloze III.

Článek 9

Rozpočet

- 1. Finanční krytí pro provádění rámcového programu na období 2021–2027 je 94 100 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. a) a navíc částka pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 3 písm. b), jak je stanoveno v nařízení...., kterým se zřizuje Evropský obranný fond.
- 2. Orientační rozdělení částky uvedené v první polovině věty odstavce 1 je následující:
 - a) 25 800 000 000 EUR na pilíř I „Otevřená věda“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 16 600 000 000 EUR pro Evropskou radu pro výzkum;
 - 2) 6 800 000 000 EUR na akce „Marie Curie-Sklodowska“;
 - 3) 2 400 000 000 EUR na výzkumné infrastruktury;
 - b) 52 700 000 000 EUR na pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 7 700 000 000 EUR na klastr „Zdraví“;

- 2) 2 800 000 000 EUR na klastr „Inkluzivní a bezpečná společnost“;
 - 3) 15 000 000 000 EUR na klastr „Digitální oblast a průmysl“;
 - 4) 15 000 000 000 EUR na klastr „Klima, energetika a mobilita“;
 - 5) 10 000 000 000 EUR na klastr „Potraviny a přírodní zdroje“;
 - 6) 2 200 000 000 EUR na nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska;
 - c) 13 500 000 000 EUR na pilíř III „Otevřené inovace“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 10 500 000 000 EUR pro Evropskou radu pro inovace, z toho až 500 000 000 EUR na evropské inovační ekosystémy;
 - 2) 3 000 000 000 EUR pro Evropský inovační a technologický institut (EIT);
 - d) 2 100 000 000 EUR na část „Posílení Evropského výzkumného prostoru“ na období 2021–2027, z čehož
 - 1) 1 700 000 000 EUR na „sdílení excelence“;
 - 2) 400 000 000 EUR na „reformy a zlepšení Evropského výzkumného a inovačního systému“.
3. Aby bylo možné reagovat na nepředvídané situace nebo nový vývoj a nové potřeby, může se Komise v rámci ročního rozpočtového procesu odchýlit od částek uvedených v odstavci 2 až do výše 10 %. Toto odchýlení není možné v případě částky uvedené v odst. 2 písm. b) bodu 6) tohoto článku a v případě celkové částky stanovené pro část „Posílení Evropského výzkumného prostoru“ v odstavci 2 tohoto článku.
 4. Částka uvedená v první polovině věty odstavce 1 může rovněž pokrývat výdaje na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné pro řízení a provádění programu, včetně všech administrativních výdajů, i hodnocení pokroku při plnění jeho cílů. Dále může pokrývat výdaje na studie, schůzky odborníků, informační a komunikační kampaně, souvisejí-li s cíli programu, jakož i výdaje spojené se sítěmi informačních technologií zaměřené na zpracování a výměnu informací, včetně nástrojů informačních technologií na úrovni organizace, a další výdaje na technickou a správní pomoc potřebnou v souvislosti s řízením programu.
 5. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v odst. 4, s cílem řídit opatření, jež nebudou dokončena do 31. prosince 2027.
 6. Rozpočtové závazky na opatření trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozloženy do několika ročních splátek.
 7. Aniž je dotčeno finanční nařízení, mohou být výdaje na opatření z projektů zařazených do prvního pracovního programu způsobilé od 1. ledna 2021.
 8. Zdroje přidělené členským státům v rámci sdíleného řízení, které jsou v souladu s článkem 21 nařízení (EU) XX [...nařízení o společných ustanoveních] převoditelné, mohou být na jejich žádost převedeny do programu. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu

s písmenem c) uvedeného článku. Tyto zdroje se pokud možno použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

9. Program Horizont Evropa je koncipován tak, aby byl prováděn v součinnosti s jinými programy financování Unie. Neúplný seznam programů financování Unie, s nimiž má být zajištěna součinnost, je uveden v příloze IV.

Článek 10

Otevřený přístup a veřejně přístupné údaje

1. Zajistí se otevřený přístup k vědeckým publikacím, které jsou výsledkem výzkumu financovaného v rámci programu v souladu s čl. 35 odst. 3. Zajistí se otevřený přístup k údajům z výzkumu v souladu se zásadou „co nejotevřenější, uzavřené podle potřeby“. Je podporován otevřený přístup k dalším výstupům výzkumu.
2. Zajistí se odpovědné řízení údajů z výzkumu v souladu se zásadami „dohledatelnosti“, „dostupnosti“, „interoperability“ a „znovupoužitelnosti“ (zásady FAIR).
3. Podporují se postupy otevřené vědy přesahující rámec otevřeného přístupu k výstupům výzkumu a odpovědné řízení údajů z výzkumu.

Článek 11

Doplňkové a kombinované financování

Na akce, jimž byla udělena osvědčení „pečeť excellence“, nebo které splňují následující kumulativní, srovnatelné podmínky:

- a) byly posouzeny při výzvě k podávání návrhů v rámci programu;
- b) splňují minimální požadavky na kvalitu stanovené v uvedené výzvě k podávání návrhů;
- c) nesmějí být v rámci uvedené výzvy k podávání návrhů financovány z důvodu rozpočtových omezení,

lze získat podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu+ nebo Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, v souladu s odstavcem 5 článku [67] nařízení (EU) XX [nařízení o společných ustanoveních] a článkem [8] nebo nařízením (EU) XX [o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky], za předpokladu, že tyto akce jsou v souladu s cíli dotčeného programu. Použijí se pravidla fondu, z něhož je podpora poskytována.

Článek 12

Třetí země přidružené k programu

1. Program je otevřen přidružení těchto třetích zemí:
 - a) členských zemí Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
 - b) přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v

programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;

- c) zemí, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- d) třetích zemí a území, jež splňují všechna tato kritéria:
 - i. mají dobré schopnosti v oblasti vědy, technologií a inovací;
 - ii. přijaly závazek k otevřené tržní ekonomice založené na pravidlech, včetně spravedlivého a rovného zacházení s právy duševního vlastnictví, podporovaný demokratickými institucemi;
 - iii. aktivně podporují politiky zaměřené na zlepšení hospodářského a sociálního blahobytu občanů.

Přidružení každé z třetích zemí podle bodu d) k programu musí být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě týkající se účasti třetí země na programu Unie za předpokladu, že dohoda:

- zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni;
- stanoví podmínky pro účast v těchto programech, včetně výpočtu finančních příspěvků do jednotlivých programů a jejich administrativních nákladů. Tyto příspěvky představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení;
- nesvěřuje třetí zemi rozhodovací pravomoc ohledně programu;
- zaručuje práva Unie s cílem zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

- 2. Rozsah přidružení každé třetí země k programu musí brát v úvahu cíl podpory hospodářského růstu v Unii prostřednictvím inovací. V souladu s tím mohou být části programu z dohody o přidružení s konkrétní zemí, s výjimkou členů EHP, přistupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, vyňaty.
- 3. Dohoda o přidružení musí ve vhodných případech umožnit účast právních subjektů usazených v Unii v ekvivalentních programech přidružených zemí v souladu s podmínkami stanovenými v těchto programech.
- 4. Podmínky určující výši finančního příspěvku zajistí automatickou opravu jakékoliv významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou subjekty se sídlem v příslušné zemi, dostávají díky účasti v programu, s přihlédnutím k nákladům na řízení, realizaci a provoz programu.

HLAVA II

PRAVIDLA PRO ÚČAST A ŠÍŘENÍ VÝSLEDKŮ

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 13

Financující subjekty a přímé akce Společného výzkumného střediska

1. Financující subjekty se mohou odchýlit od pravidel stanovených v této hlavě pouze tehdy, pokud je to stanoveno v základním aktu, kterým se zřizuje financující subjekt nebo kterým se mu svěřují úkoly plnění rozpočtu, nebo v případě financujících subjektů podle čl. 62 odst. 1 písm. c) bodu ii), iii) nebo v) finančního nařízení, pokud je to stanoveno v dohodě o příspěvcích a vyžadují-li to jejich specifické provozní potřeby a povaha akce.
2. Pravidla stanovená v této hlavě se nevztahují na přímé akce prováděné Společným výzkumným střediskem.

Článek 14

Způsobilá opatření

1. Aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 2 a 3 tohoto článku, pro financování jsou způsobilá pouze opatření určená k provádění cílů uvedených v článku 3.
Nefinancují se tyto oblasti výzkumu:
 - a) činnosti zaměřené na klonování lidí k reprodukčním účelům;
 - b) činnosti, které jsou zaměřeny na změnu genetického dědictví lidských bytostí a v jejichž důsledku by tyto změny mohly být dědičné³⁰;
 - c) činnosti zaměřené na vytváření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu nebo za účelem získání kmenových buněk, mimo jiné prostřednictvím přenosu jádra somatické buňky.
2. Výzkum na lidských kmenových buňkách pocházejících z dospělých jedinců i z embryí může být financován v závislosti na obsahu vědeckého návrhu i na právním rámci daných členských států. Financování se neposkytuje na výzkumné činnosti, které jsou zakázány ve všech členských státech. V členském státě se nefinancuje žádná činnost, která je v něm zakázána.
3. Oblasti výzkumu uvedené v odstavci 1 mohou být přezkoumány s ohledem na vědecký pokrok v rámci průběžného hodnocení uvedeného v čl. 47 odst. 2.

Článek 15

Etické otázky

1. Opatření prováděná v rámci programu musí být v souladu s etickými zásadami a s příslušnými vnitrostátními předpisy, právními předpisy Unie a mezinárodními právními předpisy, včetně Listiny základních práv Evropské unie a Evropské úmluvy o lidských právech a jejích dodatkových protokolů.
Zvláštní pozornost je věnována zásadě proporcionality, právu na soukromí, právu na ochranu osobních údajů, právu na fyzickou a duševní nedotknutelnost osoby, právu na nediskriminaci a potřebě zajistit vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.

³⁰ Výzkum související s léčbou rakoviny gonád financovat lze.

2. Subjekty účastníci se opatření poskytnou:
 - a) etické sebehodnocení s uvedením a popisem všech předvídatelných etických otázek spojených s cílem, prováděním a pravděpodobným dopadem činností, které mají být financovány, včetně potvrzení o souladu s odstavcem 1 a popisem způsobu jeho zajištění;
 - b) potvrzení, že činnosti budou v souladu s Evropským kodexem chování pro integritu výzkumu zveřejněným organizací All European Academies (ALLEA), a že nebudou prováděny žádné činnosti, které jsou z financování vyloučeny;
 - c) pro činnosti prováděné mimo Unii, potvrzení, že stejné činnosti by byly povoleny v některém členském státě; a
 - d) pro činnosti, při nichž se využívají lidské embryonální kmenové buňky, popřípadě údaje týkající se licencí a kontrolních opatření, která přijmou příslušné orgány dotčených členských států, jakož i údaje o schválení etických otázek, která je nutno získat před zahájením dotčených činností.
3. Návrhy musí být systematicky prověřeny s cílem určit opatření, která vyvolávají složité nebo závažné etické otázky a předložit je k etickému posouzení. Etické posouzení provádí Komise, která jeho provedení může svěřit financujícímu subjektu. V případě opatření, která zahrnují použití lidských embryonálních kmenových buněk nebo lidských embryí, je etické posouzení povinné. Etické prověřování a posouzení se provádí za podpory odborníků na otázky etiky. Komise a financující subjekty zajistí co největší transparentnost postupů v oblasti etiky.
4. Subjekty účastníci se opatření obdrží veškerá schválení nebo jiné povinné dokumenty od příslušných vnitrostátních, místních etických výborů nebo jiných orgánů, jako jsou úřady pro ochranu údajů, před zahájením příslušných činností. Tyto dokumenty musí být archivovány a na žádost poskytnuty Komisi nebo financujícímu subjektu.
5. V případě potřeby Komise nebo financující subjekt provede etické kontroly. V případě závažných nebo složitých etických otázek budou kontroly prováděny Komisí, která jejich provedení může svěřit financujícímu subjektu.

Etické kontroly se provádějí s podporou odborníků na otázky etiky.
6. Opatření, která nejsou z etického hlediska přijatelná, mohou být zamítnuta nebo kdykoliv ukončena.

Článek 16

Bezpečnost

1. Opatření prováděná v rámci programu musí být v souladu s platnými bezpečnostními pravidly a zejména pravidly ochrany utajovaných informací před neoprávněným zveřejněním, včetně dodržování příslušného vnitrostátního práva a právních předpisů Unie. V případě výzkumu prováděného mimo Unii, při kterém jsou využívány utajované informace a/nebo takové informace vznikají, je nezbytné, aby kromě souladu s těmito požadavky byla uzavřena dohoda o bezpečnosti informací mezi Uníí a třetí zemí, v níž se výzkum provádí.

2. Ve vhodných případech musí návrhy obsahovat bezpečnostní sebehodnocení s uvedením veškerých bezpečnostních otázek a podrobným popisem způsobu jejich řešení, aby bylo splněno příslušné vnitrostátní právo a právní předpisy Unie.
3. Ve vhodných případech Komise nebo financující subjekt provede bezpečnostní kontrolu návrhů vyvolávajících bezpečnostní otázky.
4. Ve vhodných případech musí být opatření v souladu s rozhodnutím (EU, Euratom) 2015/444 a jeho prováděcími pravidly.
5. Subjekty účastníci se opatření zajistí ochranu utajovaných informací, které byly využity, nebo které v rámci opatření vznikly, před neoprávněným zveřejněním. Před zahájením příslušných činností subjekty předloží osvědčení o bezpečnostní prověrce osob a/nebo zařízení vydané příslušnými vnitrostátními bezpečnostními orgány.
6. Pokud budou s utajovanými informacemi pracovat externí odborníci, vyžaduje se příslušné osvědčení o bezpečnostní prověrce před jmenováním těchto odborníků.
7. Ve vhodných případech může Komise nebo financující subjekt provádět bezpečnostní kontroly.
8. Opatření, která nejsou v souladu s bezpečnostními pravidly, mohou být zamítnuta nebo kdykoli ukončena.

KAPITOLA II

Granty

Článek 17

Granty

Není-li v této kapitole uvedeno jinak, granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 18

Subjekty způsobilé k účasti

1. Akcí v rámci programu se může zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení nebo mezinárodní organizace, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto nařízení, jakož i veškeré podmínky stanovené v pracovním programu nebo výzvě k podávání návrhů.
2. Subjekty musí být součástí konsorcia, které musí zahrnovat alespoň tři nezávislé právní subjekty, přičemž každý je usazený v jiném členském státě nebo přidružené zemi a nejméně jeden z nich je usazený v některém členském státě, pokud:
 - a) pracovní program v odůvodněných případech nestanoví jinak;
 - b) se nejedná o akci uvedenou v odstavci 3 nebo 4.
3. Akce Evropské rady pro výzkum (ERV) v oblasti průkopnického výzkumu, akce Evropské rady pro inovace (ERI), akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou nebo akce na spolufinancování programů mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, z nichž jeden musí být usazen v členském státě nebo přidružené zemi.

4. Koordinační a podpůrné akce mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, které mohou být usazeny v některém členském státě, přidružené zemi nebo v jiné třetí zemi.
5. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, samostatností nebo bezpečností Unie, pracovní program může stanovit, že účast může být omezena pouze na právní subjekty usazené v členských státech nebo na právní subjekty usazené kromě členských států v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích.
6. Pracovní program může stanovit další kritéria způsobilosti vedle kritérií uvedených v odstavcích 2, 3, 4 a 5 v souladu se specifickými požadavky politiky nebo podle povahy a cílů akce, včetně počtu právních subjektů, druhu právního subjektu a místa usazení.
7. Pokud jde o akce využívající částky podle čl. 9 odst. 8, musí být účast omezena na jeden právní subjekt usazený v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu, není-li dohodnuto jinak s řídicím orgánem a stanoveno v pracovním programu.
8. Pokud je to uvedeno v pracovním programu, může se akcí účastnit Společné výzkumné středisko.
9. Společné výzkumné středisko, mezinárodní evropské výzkumné organizace a právní subjekty zřízené podle práva Unie se považují za usazené v jiném členském státě než v těch, ve kterých jsou usazeny další právní subjekty podílející se na akci.
10. Pokud jde o akce Evropské rady pro výzkum (ERV) v oblasti průkopnického výzkumu a akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou, mezinárodní organizace se sídlem v některém členském státě nebo přidružené zemi se považují za usazené v tomto členském státě nebo přidružené zemi.

Článek 19

Subjekty způsobilé pro financování

1. Subjekty jsou způsobilé pro financování, pokud jsou usazeny v členském státě nebo přidružené zemi.
Pokud jde o akce využívající částek podle čl. 9 odst. 8, pro financování z těchto částek jsou způsobilé pouze subjekty usazené v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu.
2. Subjekty usazené v nepřidružené třetí zemi by v zásadě měly nést náklady na svou účast. Nicméně pokud jde o země s nízkými až středními příjmy a výjimečně jiné nepřidružené třetí země, tyto subjekty by mohly být způsobilé pro financování v rámci akce, pokud:
 - a) je tato třetí země uvedena v pracovním programu přijatém Komisí, nebo
 - b) Komise nebo financující subjekt mají za to, že jejich účast je pro provedení akce nezbytná.
3. Přidružené subjekty jsou způsobilé pro financování v rámci akce, pokud jsou usazeny v členském státě, přidružené zemi nebo ve třetí zemi uvedené v pracovním programu přijatém Komisí.

Článek 20

Výzvy k podávání návrhů

1. U všech akcí, s výjimkou přechodových činností v rámci nástroje ERI Pathfinder, musí být obsah výzev k podávání návrhů zahrnut do pracovního programu.
2. Pokud jde o přechodové činnosti v rámci nástroje ERI Pathfinder:
 - a) zahájení a obsah výzev k podávání návrhů se stanoví s ohledem na cíle a rozpočet stanovené v pracovním programu v souvislosti s dotyčným portfoliem akcí;
 - b) granty na pevnou částkou nepřesahující 50 000 EUR mohou být poskytnuty bez výzvy k podávání návrhů s cílem provést naléhavé koordinační a podpůrné akce pro posílení společenství příjemců portfolia nebo posouzení možných osamostatněných podniků či potenciálních inovací vytvářejících tržní příležitosti.
3. Pokud je to nutné k dosažení jejich cílů, mohou být výzvy omezeny na rozvoj dodatečných činností nebo připojení dalších partnerů ke stávajícím akcím.
4. Výzva k podávání návrhů se nevyžaduje u koordinačních a podpůrných akcí nebo akcí na spolufinancování programů, které:
 - a) mají být provedeny Společným výzkumným střediskem nebo právními subjekty uvedenými v pracovním programu a
 - b) nespádají do oblasti působnosti výzvy k podávání návrhů.
5. Pracovní program upřesní výzvy, za něž budou uděleny „pečeti excellence“. S předchozím souhlasem žadatele mohou být informace týkající se žádosti a hodnocení sdíleny se zainteresovanými financujícími orgány, s výhradou uzavření dohod o zachování důvěrnosti.

Článek 21

Společné výzvy

Komise nebo financující subjekt mohou vydat společnou výzvu k podávání návrhů spolu s:

- a) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
- b) mezinárodními organizacemi;
- c) neziskovými právními subjekty.

V případě společné výzvy musí být stanoveny společné postupy pro výběr a hodnocení návrhů. Do těchto postupů musí být zapojena vyvážená skupina odborníků, které jmenuje každá strana.

Článek 22

Zadávání zakázek v předobchodní fázi a zadávání zakázek na inovativní řešení

1. Akce mohou zahrnovat nebo mít jako primární cíl zadávání zakázek v předobchodní fázi či zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, jež mají být provedeny

příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli podle definice ve směrnici 2014/24/EU³¹, 2014/25/EU³² a 2009/81/ES³³.

2. **Zadávací řízení:**

- a) musí být v souladu se zásadami transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, řádného finančního řízení, proporcionality a pravidel hospodářské soutěže;
- b) v případě zadávání zakázek v předobchodní fázi mohou stanovit zvláštní podmínky, jako je například omezení místa plnění zadaných činností na území členských států a přidružených zemí;
- c) mohou opravňovat k zadání několika zakázek v rámci jednoho řízení (pořizování z více zdrojů) a
- d) stanoví zadání veřejné zakázky nabídce či nabídkám, které nabízejí ekonomicky nejvýhodnější nabídku a současně zajistí neexistenci střetu zájmů.

3. Dodavatel, který vytvoří výsledky v rámci zakázky v předobchodní fázi, musí vlastnit alespoň s nimi spojená práva duševního vlastnictví. Veřejní zadavatelé musí mít alespoň bezplatná přístupová práva k výsledkům pro své vlastní použití a právo udělovat nebo vyžadovat, aby zúčastnění dodavatelé udělovali třetím stranám nevýhradní licence k využívání výsledků jménem veřejného zadavatele za spravedlivých a přiměřených podmínek bez práva udělovat sublicence. Pokud dodavatel výsledky komerčně nevyužije v daném období po zadání zakázky v předobchodní fázi, jež je uvedeno ve smlouvě, mohou veřejní zadavatelé vyžadovat, aby převedl vlastnictví výsledků na veřejné zadavatele.

Článek 23

Kumulativní financování

Na akci, na niž byl poskytnut příspěvek z jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek z tohoto programu, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na jednotlivé příspěvky na akci se uplatní pravidla příslušného programu Unie. Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci a podporu z různých programů Unie je možné vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, které stanoví podmínky pro podporu.

Článek 24

Kritéria pro výběr

1. Odchylně od článku 198 finančního nařízení se ověří pouze finanční kapacita koordinátora, a to pouze v případě, že požadované financování z prostředků Unie je rovno 500 000 EUR nebo vyšší.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

³² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76).

2. Pokud však existují důvody k pochybnostem o finanční kapacitě nebo pokud existuje vyšší riziko vzhledem k účasti v několika probíhajících akcích financovaných z výzkumných a inovačních programů Unie, Komise nebo financující subjekt ověří rovněž finanční kapacitu ostatních žadatelů nebo koordinátorů pod prahovou hodnotou uvedenou v odstavci 1.
3. Je-li finanční kapacita strukturálně zaručena jiným právním subjektem, ověří se finanční kapacita daného subjektu.
4. V případě slabé finanční kapacity Komise nebo financující subjekt mohou účast žadatele podmínit předložením prohlášení o společné a nerozdílné odpovědnosti přidruženého subjektu.
5. Příspěvek do vzájemného pojišťovacího mechanismu uvedeného v článku 33 se považuje za dostatečnou záruku podle článku 152 finančního nařízení. Od příjemců nesmí být přijaty ani jim uloženy žádné další záruky nebo zajištění.

Článek 25

Kritéria pro udělení grantu

1. Návrh se hodnotí na základě těchto kritérií pro udělení grantu:
 - a) excelence;
 - b) dopad;
 - c) kvalita a efektivnost provádění.
2. Na návrhy u akcí ERV v oblasti průkopnického výzkumu se jako jediné kritérium použije kritérium uvedené v odst. 1 písm. a).
3. Pracovní program stanoví další podrobnosti uplatňování kritérií pro udělení grantu stanovených v odstavci 1 a může stanovit koeficienty a prahové hodnoty.

Článek 26

Hodnocení

1. Návrhy hodnotí hodnotící výbor, který se může:
 - zcela nebo částečně skládat z externích nezávislých odborníků,
 - skládat ze zástupců orgánů či institucí Unie, jak je uvedeno v článku 150 finančního nařízení.

Hodnotícímu výboru mohou být nápomocni nezávislí odborníci.

2. Tam, kde je to nutné, hodnotící výbor stanoví pořadí návrhů, které splnily příslušné prahové hodnoty, podle:
 - výsledků hodnocení,
 - jejich přínosu k dosažení specifických cílů politiky, včetně vytvoření konzistentního portfolia projektů.

Hodnotící výbor může také navrhnout podstatné úpravy návrhů, pokud jsou potřebné pro konzistentnost portfolia.

Článek 27

Postup pro přezkum hodnocení

1. Žadatel může požádat o přezkum hodnocení, pokud se domnívá, že příslušný hodnotící postup nebyl na jeho návrh správně použit.
2. Přezkum hodnocení se vztahuje pouze na procesní aspekty hodnocení, nikoliv na hodnocení kvalit návrhu.
3. Přezkum hodnocení nezdrží výběr návrhů, které nejsou předmětem přezkumu.

Článek 28

Lhůta pro udělení grantu

1. Odchylně od čl. 194 odst. 2 prvního pododstavce finančního nařízení se použijí tyto lhůty:
 - a) pro informování všech žadatelů o výsledku hodnocení jejich žádosti: nejdéle pět měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů;
 - b) pro podpis grantové dohody s žadateli: nejdéle osm měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů.
2. Pracovní program ERI může stanovit kratší lhůty.
3. Kromě výjimek stanovených v čl. 194 odst. 2 druhém pododstavci finančního nařízení mohou být lhůty uvedené v odstavci 1 překročeny u akcí ERV, u misí a v případě, že jsou akce předloženy k etickému nebo bezpečnostnímu posouzení.

Článek 29

Provádění grantu

1. Pokud některý příjemce nesplní své povinnosti spojené s technickým prováděním akce, ostatní příjemci tyto povinnosti splní bez dalšího financování z prostředků Unie, ledaže jsou této povinnosti výslovně zproštěni. Finanční odpovědnost každého příjemce je omezena na jeho vlastní závazky s výhradou ustanovení týkajících se vzájemného pojišťovacího mechanismu.
2. Grantová dohoda může stanovit milníky a související splátky předběžných plateb. Pokud milníky nejsou splněny, může být akce pozastavena, změněna nebo ukončena.
3. Akce může být rovněž ukončena, pokud očekávané výsledky z vědeckých, technologických či ekonomických důvodů ztratily pro Unii význam, a to v případě ERI a misí též význam v rámci portfolia akcí.

Článek 30

Míry financování

1. Na všechny činnosti, které akce financuje, se použije jednotná míra financování na akci. Maximální míra je stanovena v pracovním programu.
2. Z programu lze hradit až 100 % způsobilých nákladů na akci, s výjimkou:
 - a) inovačních akcí: až 70 % celkových způsobilých nákladů, s výjimkou neziskových právních subjektů, kde lze z programu hradit až 100 % celkových způsobilých nákladů;

- b) akcí na spolufinancování programů: nejméně 30 % celkových způsobilých nákladů a v určených a řádně odůvodněných případech až 70 %.
3. Míry financování stanovené v tomto článku se použijí rovněž v případě akcí, u nichž se financování stanoví paušální sazbou, jednotkovými náklady nebo jednorázovou částkou na celou akci nebo její část.

Článek 31

Nepřímé náklady

1. Nepřímé způsobilé náklady se stanoví s použitím paušální sazby ve výši 25 % celkových přímých způsobilých nákladů, s výjimkou přímých způsobilých nákladů na subdodávky, finanční podpory třetím stranám a veškerých jednotkových nákladů nebo jednorázových částek, které zahrnují nepřímé náklady.
- Tam, kde je to vhodné, se nepřímé náklady zahrnuté do jednotkových nákladů nebo jednorázových částek vypočítají s použitím paušální sazby stanovené v odstavci 1, s výjimkou jednotkových nákladů na interně fakturované zboží a služby, které se vypočítají na základě skutečných nákladů v souladu s obvyklým postupem účtování nákladů příjemce.
2. Pokud je to však uvedeno v pracovním programu, lze nepřímé náklady vykázat ve formě jednorázové částky nebo jednotkových nákladů.

Článek 32

Způsobilé náklady

1. Kromě kritérií stanovených v článku 197 finančního nařízení jsou náklady na zaměstnance v případě příjemců s odměňováním na základě projektu způsobilé k úhradě až do výše odměny, jaká je dané osobě vyplácena za práci na podobných projektech financovaných z vnitrostátních programů.
- Odměňováním na základě projektu se rozumí odměna, která je spojena s účastí osoby na projektech, je součástí běžné praxe příjemce v oblasti odměňování a vyplácí se konzistentním způsobem.
2. Odchylně od čl. 190 odst. 1 finančního nařízení jsou náklady na zdroje poskytnuté třetími stranami prostřednictvím věcných příspěvků způsobilé, a to až do výše přímých způsobilých nákladů třetí strany.
3. Odchylně od článku 192 finančního nařízení se příjmy plynoucí z využívání výsledků nepovažují za příjmy z akce.
4. Odchylně od čl. 203 odst. 4 finančního nařízení je při vyplacení zůstatku povinné osvědčení o finančních výkazech, jestliže částka požadovaná jako skutečné náklady a jednotkové náklady vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy je rovna 325 000 EUR nebo vyšší.

Článek 33

Vzájemný pojišťovací mechanismus

1. Zřizuje se vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), který nahradí fond zřízený v souladu s článkem 38 nařízení Rady (ES) č. 1290/2013 a

stane se jeho nástupcem. Mechanismus kryje riziko spojené s nenavrácením částek, které dluží příjemci:

- a) Komisi na základě rozhodnutí č. 1982/2006/ES,
- b) Komisi a institucím Unie v rámci programu „Horizont 2020“,
- c) Komisi a financujícím subjektům v rámci tohoto programu.

Krytí rizika týkající se financujících orgánů uvedených v prvním pododstavci písm. c) může být prováděno prostřednictvím nepřímého systému krytí stanoveného v příslušné dohodě a s přihlédnutím k povaze financujícího subjektu.

- 2. Mechanismus je řízen Unií, která je zastoupena Komisí jednající jako výkonný orgán. Komise stanoví konkrétní pravidla fungování fondu.
- 3. Příjemci poskytnou příspěvek ve výši 5 % z prostředků Unie na akci. Na základě pravidelných hodnocení může Komise tento příspěvek navýšit až na 8 % nebo snížit na méně než 5 %. Příspěvek příjemců do mechanismu může být odečten z počáteční předběžné platby a zaplacen do fondu jménem příjemců.
- 4. Příspěvek příjemců se navrátí při výplatě zůstatku.
- 5. Veškeré finanční výnosy plynoucí z mechanismu se vloží do mechanismu. V případě, že výnos je nedostatečný, mechanismus nezasahuje a Komise nebo financující subjekt zpětně získá dlužné částky přímo od příjemců nebo třetích stran.
- 6. Takto získané částky představují účelově vázané příjmy mechanismu ve smyslu čl. 21 odst. 4 finančního nařízení. Po dokončení všech grantů, jejichž riziko mechanismus přímo či nepřímo pokrývá, získá případný zůstatek Komise a zahrne jej do rozpočtu Unie, s výhradou rozhodnutí legislativního orgánu.
- 7. Mechanismus může být otevřen příjemcům jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie. Komise přijme postupy pro účast příjemců jiných programů.

Článek 34

Vlastnictví a ochrana výsledků

- 1. Příjemci vlastní výsledky, které vytvářejí. Zajistí, aby veškerá práva jejich zaměstnanců nebo jiných stran ve vztahu k výsledkům mohla být vykonávána způsobem, který je slučitelný s povinnostmi příjemců podle podmínek stanovených v grantové dohodě.

Výsledky jsou společným vlastnictvím dvou nebo více příjemců, pokud:

- a) je společně vytvořili a
- b) nelze:
 - i) určit podíl jednotlivých příjemců na těchto společných výsledcích nebo
 - ii) oddělit je při podání žádosti o ochranu, jejím získání nebo udržování.

Spoluvlastníci se písemně dohodnou na rozdělení a podmínkách výkonu svého společného vlastnictví. Není-li dohodnuto jinak, každý spoluvlastník může udílet nevýhradní licence třetím stranám, aby využívaly společně vlastněné výsledky (bez práva udělovat sublicence), pokud ostatní spoluvlastníci obdrží předběžné oznámení

a spravedlivou a přiměřenou odměnu. Spoluvlastníci se mohou písemně dohodnout, že použijí jiný režim než spoluvlastnictví.

2. Příjemci, kteří získali financování z prostředků Unie, své výsledky přiměřeně chrání, je-li ochrana možná a odůvodněná, s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem, včetně vyhlídek na komerční využití. Při rozhodování o ochraně příjemci zohlední oprávněné zájmy ostatních příjemců v rámci akce.

Článek 35

Využívání a šíření výsledků

1. Příjemci, kteří získali financování z prostředků Unie, vynaloží veškeré úsilí k využití svých výsledků, a to zejména v Unii. Využívání může probíhat přímo ze strany příjemců nebo nepřímo, zejména prostřednictvím převodu a udělování licencí na výsledky v souladu s článkem 36.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se využívání.

Pokud přes veškerou snahu ze strany příjemce o přímé či nepřímé využití výsledků nedojde k žádnému využití ve stanovené lhůtě, jež je uvedena v grantové dohodě, použije příjemce vhodnou on-line platformu uvedenou v grantové dohodě s cílem nalézt zúčastněné strany, které by tyto výsledky využily. Je-li to odůvodněno na základě žádosti příjemce, může se od této povinnosti upustit.

2. S výhradou omezení z důvodu ochrany duševního vlastnictví, bezpečnostních pravidel nebo oprávněných zájmů musí příjemci své výsledky co nejdříve šířit.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se šíření.

3. Příjemci zajistí, že se uplatní otevřený přístup k vědeckým publikacím za podmínek stanovených v grantové dohodě. Příjemci zejména zajistí, že oni nebo autoři si ponechají dostatečná práva duševního vlastnictví ke splnění požadavků na otevřený přístup.

Otevřený přístup k údajům z výzkumu je podle podmínek stanovených v grantové dohodě obecným pravidlem, avšak v odůvodněných případech se uplatní výjimky, přičemž se zohlední oprávněné zájmy příjemců a veškerá další omezení, jako jsou pravidla ochrany údajů, bezpečnostní pravidla nebo práva duševního vlastnictví.

Pracovní program může stanovit další povinnosti ohledně dodržování postupů otevřené vědy.

4. Příjemci spravují veškeré údaje z výzkumu v souladu s podmínkami stanovenými v grantové dohodě a stanoví plán pro správu dat.

Pracovní program může stanovit další povinnosti používat pro ukládání údajů z výzkumu a poskytování přístupu k nim evropský cloud pro otevřenou vědu.

5. Příjemci, kteří mají v úmyslu šířit své výsledky, musí předem informovat ostatní příjemce v rámci akce. Kterýkoliv další příjemce může vznést námitku, pokud je schopen prokázat, že toto zamýšlené šíření by významně poškodilo jeho oprávněné zájmy ve vztahu k jeho výsledkům nebo stávajícím znalostem. V takovém případě nesmí k šíření dojít, dokud nebyly podniknuty náležité kroky k ochraně těchto oprávněných zájmů.

6. Není-li v pracovním programu stanoveno jinak, musí návrhy obsahovat plán pro využívání a šíření výsledků. V případě, že očekávané využití zahrnuje vývoj,

vytvoření, výrobu a uvádění na trh výrobku či postupu nebo vytváření a poskytování služby, musí plán obsahovat strategii pro toto využití. V případě, že se v plánu uvádí využití především v nepřidružených třetích zemích, právní subjekty vysvětlí, jak je takovéto využití stále v zájmu Unie.

Příjemci plán v průběhu akce a po jejím skončení dále rozvíjejí.

7. Pro účely monitorování a šíření ze strany Komise nebo financujícího subjektu poskytnou příjemci veškeré požadované informace týkající se využívání a šíření jejich výsledků. Tyto informace se s výhradou oprávněných zájmů příjemců zpřístupní veřejnosti.

Článek 36

Převod vlastnictví a udělování licencí

1. Příjemci jsou oprávněni převést vlastnictví svých výsledků. Zajistí, že se jejich povinnosti budou vztahovat i na nového vlastníka a že nový vlastník bude povinen je při případném dalším převodu přenést na svého nástupce.
2.

Není-li pro konkrétně určené třetí strany písemně dohodnuto jinak nebo není-li to podle platného práva možné, musí příjemci, kteří mají v úmyslu převést vlastnictví výsledků, předem informovat každého dalšího příjemce, který k výsledkům stále má přístupová práva. Toto oznámení musí obsahovat dostatečné informace o novém vlastníku, aby daný příjemce mohl posoudit dopad převodu na svá přístupová práva.

Není-li pro konkrétně určené třetí strany písemně dohodnuto jinak, příjemce může vznést proti převodu námitku, pokud je schopen prokázat, že převod by nepříznivě ovlivnil jeho přístupová práva. V takovém případě se převod neuskuteční, dokud mezi dotýcnými příjemci nedojde k dohodě.
3. Příjemci mohou udělovat licence ke svým výsledkům nebo jinak poskytovat právo na jejich využívání, pokud to nemá vliv na plnění jejich povinností.
4. V odůvodněných případech grantová dohoda stanoví právo na vznesení námítky proti převodu vlastnictví výsledků nebo udělení výhradní licence k výsledkům, pokud:
 - a) příjemci vytvářející výsledky obdrželi financování z prostředků Unie;
 - b) jedná se o převod vlastnictví nebo udělení licence právnímu subjektu, který je usazený v nepřidružené třetí zemi, a
 - c) převod vlastnictví nebo udělení licence není v souladu se zájmy Unie.

Pokud se uplatňuje právo na vznesení námítky, musí příjemce podat předběžné oznámení. Práva na vznesení námítky se lze písemně vzdát, pokud jde o převody nebo granty konkrétně určeným právním subjektům, jsou-li zavedena opatření chránící zájmy Unie.

Článek 37

Přístupová práva

1. Platí tyto zásady pro přístupová práva:
 - a) žádost o výkon přístupových práv nebo vzdání se přístupových práv musí být učiněny písemně;

- b) není-li s poskytovatelem dohodnuto jinak, přístupová práva nezahrnují právo udělovat sublicence;
- c) před přistoupením ke grantové dohodě se příjemci vzájemně informují o jakýchkoli omezeních v poskytování přístupu k jejich stávajícím znalostem;
- d) jestliže se příjemce již akce neúčastní, neovlivní to jeho povinnosti poskytovat přístup;
- e) jestliže příjemce neplní své povinnosti, příjemci se mohou dohodnout, že již nebude mít přístupová práva.

2. Příjemci udělí přístup ke:

- a) svým výsledkům kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, a to bezplatně;
- b) svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c); tento přístup se udělí bezplatně, pokud se příjemci před přistoupením ke grantové dohodě nedohodli jinak;
- c) svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c) i ke svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje pro využití svých vlastních výsledků; tento přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.

3. Nedohodnou-li se příjemci jinak, poskytnou rovněž přístup ke svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odst. 1 písm. c) i ke svým stávajícím znalostem právnímu subjektu, který:

- a) je usazen v některém členském státě nebo přidružené zemi;
- b) je pod přímou či nepřímou kontrolou jiného příjemce, nebo je pod stejnou přímou či nepřímou kontrolou jako tento příjemce, nebo přímo či nepřímo kontroluje tohoto příjemce a
- c) potřebuje tento přístup pro využití výsledků tohoto příjemce.

Přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.

4. Žádost o přístup pro účely využívání lze podat do jednoho roku od ukončení akce, pokud se příjemci nedohodnou na jiné lhůtě.

5. Příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, poskytnou bezplatně přístup ke svým výsledkům orgánům, institucím či jiným subjektům Unie za účelem tvorby, provádění a monitorování politik nebo programů Unie. Přístup je omezen na neobchodní a nekonkurenční použití.

V případě akcí v rámci klastru „Inkluzivní a bezpečná společnost“, oblast intervence „Ochrana a bezpečnost“, poskytnou příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, bezplatně přístup ke svým výsledkům rovněž vnitrostátním orgánům členských států za účelem tvorby, provádění a monitorování jejich politik a programů v této oblasti. Přístup je omezen na neobchodní a nekonkurenční použití a uděluje se na základě dvoustranné dohody vymezující zvláštní podmínky s cílem zajistit, že tato práva budou použita pouze k zamýšlenému účelu a že budou stanoveny odpovídající povinnosti týkající se důvěrnosti. Dožadující členský stát, orgán, instituce či jiný subjekt Unie podá oznámení o této žádosti všem členským státům.

6. Pracovní program může stanovit další přístupová práva.

Článek 38

Zvláštní ustanovení o využívání a šíření výsledků

Pro akce ERV, akce týkající se odborné přípravy a mobility, zadávání zakázek v předobchodní fázi, zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, akce na spolufinancování programů a koordinační a podpůrné akce mohou platit zvláštní pravidla týkající se vlastnictví, využívání a šíření výsledků, převodu vlastnictví a udělování licencí, jakož i přístupových práv.

Tato zvláštní pravidla nemění povinnosti týkající se otevřeného přístupu.

KAPITOLA III

Ceny

Článek 39

Ceny

1. Není-li v této kapitole uvedeno jinak, ceny v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou IX finančního nařízení.
2. Soutěže se může zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení, není-li v pracovním programu nebo pravidlech soutěže uvedeno jinak.
3. Komise nebo financující subjekt mohou organizovat ceny s:
 - a) ostatními orgány Unie;
 - b) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
 - c) mezinárodními organizacemi nebo
 - d) neziskovými právními subjekty.
4. Pracovní program nebo pravidla soutěže mohou obsahovat povinnosti týkající se komunikace a využívání a šíření výsledků.

KAPITOLA IV

Zadávání veřejných zakázek

Článek 40

Zadávání veřejných zakázek

1. Není-li v této kapitole uvedeno jinak, veřejné zakázky v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VII finančního nařízení.
2. Zadávání veřejných zakázek může mít rovněž podobu zadávání zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání zakázek na inovativní řešení, které provádí Komise či financující subjekt buď vlastním jménem, nebo společně s veřejnými zadavateli z členských států a přidružených zemí. V tomto případě se použijí pravidla stanovená v článku 22.

KAPITOLA V

Operace kombinování zdrojů a kombinované financování

Článek 41

Operace kombinování zdrojů

Operace kombinování zdrojů v rámci tohoto programu se provádějí v souladu s programem InvestEU a hlavou X finančního nařízení.

Článek 42

Kombinované financování z programu Horizont Evropa a ERI

1. Na složky kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo ERI tvořené grantem a vratnou zálohou se vztahují články 30 až 33.
2. Kombinované financování ERI se provádí v souladu s článkem 43. Podporu v rámci kombinovaného financování ERI lze poskytnout až do doby, kdy je možné akci financovat jako operaci kombinování zdrojů nebo jako finanční a investiční operaci, jež je plně kryta zárukou EU v rámci programu InvestEU. Odchylně od článku 209 finančního nařízení se při poskytnutí kombinovaného financování ERI nepoužijí podmínky stanovené v odstavci 2, a zejména v písmenech a) a d).
3. Kombinované financování z programu Horizont Evropa lze poskytnout na spolufinancování programu, stanoví-li společný program členských států a přidružených zemí použití finančních nástrojů na podporu vybraných akcí. Hodnocení a výběr těchto akcí se provádí v souladu s články 19, 20, 23, 24, 25 a 26. Způsoby provádění kombinovaného financování z programu Horizont Evropa jsou v souladu s článkem 29 a obdobně s čl. 43 odst. 9 a s dodatečnými podmínkami vymezenými v pracovním programu.
4. Zpětné úhrady včetně vrácených záloh a příjmů v rámci kombinovaného financování z programu Horizont Evropa a ERI se považují za vnitřní účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 3 písm. f) a čl. 21 odst. 4 finančního nařízení.
5. Kombinované financování z programu Horizont Evropa a ERI se poskytuje tak, aby nedocházelo k narušení hospodářské soutěže.

Článek 43

Nástroj ERI Accelerator

1. Příjemcem v rámci nástroje ERI Accelerator je právní subjekt usazený v členském státě nebo přidružené zemi, který splňuje podmínky pro označení jako startup, malý nebo střední podnik nebo společnost se střední tržní kapitalizací. Návrh může předložit příjemce nebo jedna či více fyzických osob nebo právních subjektů, jež mají v úmyslu tohoto příjemce zřídit nebo podporovat.
2. Na všechny formy příspěvku Unie poskytovaného v rámci kombinovaného financování ERI se vztahuje jediné rozhodnutí o udělení, kterým se poskytuje financování.

3. Návrhy hodnotí s ohledem na jejich individuální přínos nezávislí odborníci a jejich výběr probíhá v rámci roční otevřené výzvy s datem uzávěrky na základě článků 24 až 26 v souladu s odstavcem 4.
4. Kritéria pro udělení jsou následující:
 - excellence,
 - dopad,
 - rizikovost akce a potřeba podpory Unie.
5. Se souhlasem dotčených žadatelů mohou Komise nebo financující subjekty, jež provádí program Horizont Evropa, předložit přímo k hodnocení podle posledního hodnoticího kritéria návrh akce týkající se inovací a uvádění na trh, který již splňuje první dvě kritéria, s výhradou těchto kumulativních podmínek:
 - návrh vychází z jiné akce financované z programu Horizont 2020 či tohoto programu nebo z vnitrostátního programu, který je podobný nástroji ERI Pathfinder a je jako takový uznán Komisí,
 - návrh je založen na předchozím přezkumu projektu, který posoudil excelenci a dopad návrhu, a podléhá podmínkám a postupům, jež jsou dále upřesněny v pracovním programu.
6. Pečeť excellence lze udělit při splnění těchto kumulativních podmínek:
 - příjemcem je startup nebo malý nebo střední podnik,
 - návrh byl způsobilý a splnil použitelné prahové hodnoty u prvních dvou kritérií pro udělení uvedených v odstavci 4,
 - na činnosti, které by byly způsobilé v rámci inovační akce.
7. Projde-li návrh úspěšně hodnocením, navrhnou nezávislí odborníci na základě souvisejícího rizika a zdrojů a času, jež jsou zapotřebí pro uvedení inovace na trh, příslušné kombinované financování ERI.

Komise může návrh vybraný nezávislémi odborníky z opodstatněných důvodů – včetně důvodů týkajících se souladu s cíli politik Unie – zamítnout.
8. Složka kombinovaného financování tvořená grantem nebo vratnou zálohou nepřekročí 70 % nákladů na vybranou inovační akci.
9. Způsoby provádění složek kombinovaného financování ERI tvořených vlastním kapitálem a vratnou podporou se upřesní v rozhodnutí [zvláštní program].
10. Smlouva pro vybranou akci stanoví konkrétní milníky a odpovídající předběžné financování a splátkové platby v rámci kombinovaného financování ERI.

Činnosti související s inovační akcí lze zahájit a první platbu předběžného financování grantu nebo vratné zálohy lze uhradit dříve, než se uplatní jiné složky poskytnutého kombinovaného financování ERI. Tyto složky financování se uplatní pod podmínkou, že je dosaženo konkrétních milníků stanovených ve smlouvě.
11. V souladu se smlouvou se akce pozastaví, pozmění nebo ukončí, nejsou-li milníky splněny. Ukončena může být i v případě, že nelze dosáhnout očekávaného uvedení na trh.

Komise může pod podmínkou přezkumu projektu nezávislémi externími odborníky rozhodnout o zvýšení kombinovaného financování ERI.

KAPITOLA VI

Odborníci

Článek 44

Jmenování externích odborníků

1. Odchylně od čl. 237 odst. 3 finančního nařízení mohou být externí odborníci v odůvodněných případech vybíráni bez výzvy k vyjádření zájmu, provádí-li se výběr transparentním způsobem.
2. V souladu s čl. 237 odst. 2 a 3 finančního nařízení jsou externí odborníci odměňováni na základě standardních podmínek. V odůvodněných případech může být poskytnuta odměna v přiměřené výši nad rámec standardních podmínek na základě příslušných tržních standardů, zejména pokud jde o konkrétní odborníky na vysoké úrovni.
3. Kromě ustanovení čl. 38 odst. 2 a 3 finančního nařízení platí, že alespoň jednou ročně se na internetových stránkách Komise nebo financujícího subjektu zveřejňují jména osobně jmenovaných externích odborníků, kteří hodnotí žádosti o granty, spolu s oblastmi jejich odbornosti. Tyto informace se shromažďují, zpracovávají a zveřejňují v souladu s pravidly EU pro ochranu údajů.

HLAVA III

MONITOROVÁNÍ PROGRAMU, KOMUNIKACE, HODNOCENÍ A KONTROLA

Článek 45

Monitorování a vykazování

1. Ukazatele pro vykazování pokroku dosaženého při plnění cílů programu stanovených v článku 3 jsou na základě způsobů dosahování dopadů stanoveny v příloze V.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 50, pokud jde o změny přílohy V za účelem doplnění nebo změny ukazatelů způsobů dosahování dopadů, je-li to považováno za nezbytné, a stanovení referenčních úrovní a cílů.
3. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie a (případně) členským státům uloží přiměřené požadavky na vykazování.

Článek 46

Informace, komunikace, publicita a šíření a využívání výsledků

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ a zajišťují viditelnost těchto prostředků (zejména při propagaci opatření a jejich výsledků) tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.

2. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.
3. Komise rovněž zavede strategii šíření a využívání výsledků za účelem zvýšení dostupnosti a šíření výsledků a znalostí v oblasti výzkumu a inovací vytvořených v rámci programu, aby se urychlilo využívání výsledků se zaměřením na pronikání na trh a posílil se dopad programu. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, jakož i k činnostem týkajícím se informací, komunikace, publicity a šíření a využívání výsledků, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 47

Hodnocení programu

1. Hodnocení programu se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu týkajícího se programu, následného programu i dalších iniciativ relevantních pro výzkum a inovace.
2. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu. Zahrnuje posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů a představuje základ pro případnou úpravu provádění programu.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1 dokončí Komise závěrečné hodnocení programu. Zahrnuje posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů.
4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 48

Audity

1. Systém kontroly programu zajistí přiměřenou rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou s přihlédnutím k administrativním a jiným nákladům na kontroly na všech úrovních, a to zejména pro příjemce.
2. Strategie auditu programu vychází z finančního auditu reprezentativního vzorku výdajů v rámci programu jako celku. Tento reprezentativní vzorek se doplní výběrem založeným na posouzení rizik, která souvisejí s výdaji. Akce, které přijímají společné financování z různých programů Unie, se podrobují auditu pouze jednou, přičemž jsou pokryty všechny dotčené programy a jejich příslušná platná pravidla.
3. Komise nebo financující subjekt se mohou kromě toho spoléhat na kombinované přezkumy systémů na úrovni příjemců. Tyto kombinované přezkumy jsou volitelné pro určité druhy příjemců a spočívají v auditu systémů a procesů, který je doplněn o audit operací, provedeném příslušným nezávislým auditorem způsobilým k

provádění povinných auditů účetních dokladů v souladu se směrnicí 2006/43/ES³⁴. Komise nebo financující subjekt je mohou použít ke stanovení celkové jistoty ohledně řádného finančního řízení výdajů a k posouzení úrovně auditů *ex post* a osvědčení o finančních výkazech.

4. V souladu s článkem 127 finančního nařízení se mohou Komise nebo financující subjekt spoléhat na audity týkající se použití příspěvků Unie prováděné jinými osobami nebo subjekty včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi Unie.
5. Audit může být proveden až dva roky po platbě zůstatku.

Článek 49

Ochrana finančních zájmů Unie

1. Komise nebo její zástupci a Účetní dvůr mají pravomoc provádět kontrolu veškerých dokladů i kontrolu na místě nebo v případě mezinárodních organizací ověřování v souladu s dohodami, které s nimi byly uzavřeny, u všech příjemců grantů, dodavatelů a subdodavatelů, kteří obdrželi finanční prostředky Unie podle tohoto nařízení.
2. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) může provádět v souladu s ustanoveními a postupy stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, aby zjistil, zda v souvislosti s finančními prostředky Unie nebo rozpočtovými zárukami podle tohoto nařízení nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie.
3. Příslušné orgány třetích zemí a mezinárodní organizace mohou být rovněž povinny spolupracovat v souladu s dohodami o vzájemné právní pomoci s Úřadem evropského veřejného žalobce, provádí-li vyšetřování trestných činů spadajících do jeho pravomoci v souladu s nařízením (EU) 2017/1939.
4. Aniž jsou dotčeny odstavce 1 a 2, dohody o spolupráci s třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi, smlouvy, grantové dohody a další právní závazky, jakož i dohody stanovující rozpočtovou záruku, jež vyplývají z provádění tohoto nařízení, obsahují ustanovení, která výslovně zmocňují Komisi, Účetní dvůr a úřad OLAF k provádění auditů a kontrol a inspekci na místě v souladu s jejich příslušnými pravomocemi. To zahrnuje ustanovení, která zajistí, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie nebo na realizaci finanční operace, která je zcela nebo zčásti podpořena rozpočtovou zárukou, udělily rovnocenná práva.

Článek 50

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87).

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 45 odst. 2 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 45 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 45 odst. 2 vstoupí v platnost, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

HLAVA IV

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 51

Zrušení

Nařízení (EU) č. 1291/2013 a nařízení (EU) č. 1290/2013 se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 52

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření podle nařízení (EU) č. 1291/2013 a nařízení (EU) č. 1290/2013, která se na tato opatření použijí až do jejich ukončení. Pracovní plány a opatření stanovená v pracovních plánech přijatých podle nařízení (EU) č. 1290/2013 a podle příslušných základních aktů financujících subjektů se rovněž až do svého dokončení nadále řídí nařízením (EU) č. 1290/2013 a těmito základními akty.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle předchozího nařízení (EU) č. 1291/2013.

Článek 53

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*